

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtynčia
Sasivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATĀ METAMS:
Sovienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00

TĖVYNĖ

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelaitis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00

No. 42

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Spalio (October) 16, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1879

Vol. XVI

Reakcijos Žygiais Minėjo Vilniaus Užgrobimą

Anglija Lenkijos Pusėje

Prez. Coolidge Skelbia Toleranciją

REAKCIJOS ŽYGIAIS MINĖJO VILNIAUS UŽGROBIMĄ.

Lietuvos valdonai net ir tokioj svarbioj dienoj, kaip penkerių metų Vilniaus pagrobimo sukaktuvių paminėjimas parodė savo juodosios reakcijos ragus. „Sandara“ persiuntė sekamą radiogramą:

BERLYNAS, spalio 12 d. — Vilniaus Gedulo Dieną konfiskuotos „Lietuvos Žinios“, reikalavusios nutraukti derybas su lenkais. Bortkevičienėi paskirta du tukstančiai litų pabaudos arba pusantr mėnesio kalėjimo. Delegacija Gedulo Dieną išvažiuo derėtis su lenkais. Vilniaus Atsivertimo Manifestacija reikalaujo ministerio pirmininko Bistrą nutraukti derybas. Bistras nieko neatšakdamas užsidarė savo rumuose. SLEŽEVIČIUS.

Kaunas, spalio 9 d. (Elta). — Penkerių metų Vilniaus pagrobimo sukaktuvėms paminėti susidarė Gedulo Komitetas. Spalio 9 d., 12 valandą, visoj Lietuvoj buvo sustabdytas vienai minutei visoks judėjimas; vakare buvo paskaitos. Spalio 10 d. ruošiamos protesto demonstracijos; spalio 11 d. rinkliava Vilniui vaduoti.

Lietuvos Pasivertinčių Amerikai.

ANGLIJA STOJANTI LENKIJOS PUSĖN.

Pranešama iš Londono, kad vietos valdiškoje sferose reiškiamas nepasitenkinimas dėl Lietuvos-Lenkijos derybų pairimo. Tikrinama, kad Anglijos užsienių reikalų ministerija pranešusi, kad atsakymas leisti Lenkamis įkurti savo konsulatą Klaipėdoje nerodas Lietuvos valdžios gerų norų susitaikymui su Lenkija.

PREZIDENTAS COOLIDGE SKELBIA TOLERANCIJĄ.

Nuvykęs į Amerikos Legionierių konvenciją, kuri įvyko Omaha, Neb., prezidentas Coolidge pasakė reikšmingą kalbą, kurioj aiškiai pasakė, kad pasauly negalės įvykti pastovi taika, iki neišnyks tautų nesikentimai ir esamos neapylantios nepavadojus geri norai ir tolerancija. Taipgi

VOKIEČIAI PRIĖMĖ ALIANTŲ PASIULYMUS.

Saugumo pakto konferencijoje Vokiečių delegacija oficialiai pranešė aliantų vadams, kad Vokietija priimanči jį pasiulymus, kuriuos uždegiamą Vokietijos rezervacijos kas liečiasi pastarosios militarinių pareigų kaip Sąjungos nario. Vadinasi Vokietija sutinkanti stoti Tautų Sąjungon aliantų pasiulytomis sąlygomis. Vienok vokiečiai pastatė dar ekonominių reikalavimų, kad Vokietija būtų paluosuota nuo ekonominių pabaudų, jei sulaužytų sąjungos nario, pasizadėjimus.

PRIGĖRĖ DAUG TURISTŲ.

Pranešama iš Eau Gallie, Fla., kad Floridos įlankoje prie Sebastian įtakos spalio 11 d. apsvirtė laivas „Clara A.“, kuriuo buvo vežami turistai apžiūrėjimui Melbourne Ukių. Šioje katastrofoje prigėrė 14 ypatų ir keliolika yra praužusių be žinios. Didelės bangos beveik visiškai neleidė gelbėti skęstančių žmonių, o kurie ir išgelbėti, tai labai sudaužyti į uolas ir keli sunkiai sužeisti.

A. D. FEDERACIJA AT-SISAKĖ ARTINTIS SU RUSIJA.

Amerikos Darbo Federacijos konvencijoje, Atlantic City, N. J., spalio 7 d. kalbėjo kaip kroliškas delegatas Anglijos komunistų vadpas, parlamento narys A. Purcell ir ragino Amerikos darbininkus užmegsti artimų broliškių santykių su Rusijos darbininkais. Vienok federacijos prezidentas William Green atsakė Purcellui, kad Amerikos darbininkai niekuomet nesidėsia su Rusijos darbininkų judėjimu, kuris stoja už ginkluotą nuvertimą valdžios. Taipgi ši konvencija išsireiškė prieš kudiški darbą ir nutarė eiti prie to, kad vėl būtų panaujinti žygiai įstatymų keliu uždrausti kudiški darbas.

MOROKOS UZPUOLIKŲ KARIUOMENĖS SUSISIEKĖ.

Ispanijos ir Prancuzijos kariuomenės ant tiek pat žengė pirmyn nugalėdamas

kariuomenę leidžiama visokių paskalų, tačiau nedrausiai prisipažįstama, kad ir morokiečiai buvo bepuolę priešus ir mėginę atsiimti savo sostinę Aždirą. Kad laimėjus pasaulio simpatijas savo žygiams, kovojančių už savo nepriklausomybes maurų užpuolikai tikrina, kad surušimas maurų kariuomenės reiškia didelį smugį ir bolševikams, kurie ešą gelbsti šiam kare maurus.

VOKIEČIAI PRIĖMĖ ALIANTŲ PASIULYMUS.

Saugumo pakto konferencijoje Vokiečių delegacija oficialiai pranešė aliantų vadams, kad Vokietija priimanči jį pasiulymus, kuriuos uždegiamą Vokietijos rezervacijos kas liečiasi pastarosios militarinių pareigų kaip Sąjungos nario. Vadinasi Vokietija sutinkanti stoti Tautų Sąjungon aliantų pasiulytomis sąlygomis. Vienok vokiečiai pastatė dar ekonominių reikalavimų, kad Vokietija būtų paluosuota nuo ekonominių pabaudų, jei sulaužytų sąjungos nario, pasizadėjimus.

IVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Graikijos sostinės Ateinų žinios skelbia, kad visoje Graikijos valstybėje pikelbtas karo stovis. — Berlyno žinios skelbia, kad Kėmės kalėjime, Sibire, sargai užmušė 4 politinius kalinius ir kitus 6 sunkiai sužeidė, kuomet kaliniai protestavo prieš žiaurų kalėjimo režimą. — Maine ir New Hampshire valstijose spalio 9 d. buvo jaučiamas žymus žemės drebėjimas, kuris nemažai įbaugino gyventojus. Taipgi tą dieną ir vėl buvo jaučiamas žemės drebėjimas ir Santa Barbara kurorte.

— Calabria rajone, Italijoje, traukinys įlėkė į upę ir šioje katastrofoje žuvo 15 ypatų ir 50 sužeista. — St. Louis, Mo., Laclede Gas kompanijos dirbtuvėje eksplodavo amonijos tankas, 3 ypatos užmušta ir 80 sužeista. — Spalio 11 d., netoli Bellefonte, Pa., atrastas oro pašto nukritęs prarajon aeroplanas ir užsimušęs lakunas Charles H. Ames. Šito pražuvusio aeroplano ieškojo per 10 dienų.

— Valladolid, Ispanijoje, tula 68 metų moteris, Camilla Lopenzo, pagimdė kudišką — mergaitę. Dabar ji yra 29 kudiški motina. — Federalė grand džiurė pasmerkė sąlygas valdžios užlaikomoj St. Elizabeth ligoninėj Vašingtone, kurioj yra patalpinta 1,000 pasaulynio karo veteranų, netekusių protu. Ešą sąlygos staciai kriminalas.

SUGAUTI LENKŲ ŠNIPAI.

Šiomis dienomis ties Kalvarija sulaukytas pereinant demarkacijos liniją lenkų šnipas Vaclovas Zareckis, slapyvardė Česlav Maksimovskis, kurs buvo pasiųstas į Lietuvą iš Bydgoščio (Brombergo) defenzyvus. Taipgi politinė policija praneša, kad rugsėjo 24 d. Klaipėdoj suimtas lenkų šnipas, Rumunijos pilietis Bernard Reichmann. Jis Jung. Valstijoms fundavi-

Iš Lietuvos Laikraščių

PATEISINA LIETUVOS DELEGACIJĄ.

Mūsų delegacijos Kopenhagoj pirmininkui p. Sidzikauskui atvykus Kaunan ir padarius pranešimą apie delegacijos darbuotę Kopenhagoj, Ministerių Kabinetas priėmė p. užsienių reikalų ministerio pasiulytą, einant kuriuo pripažįstama, kad esminiais klausimais mūsų delegacija veikė vyriausybės duotų instrukcijų ribose, o pasireiškusi ji tam tikri skirtumai tarp vyriausybės nusistatymo ir pasirašytojo Kopenhagoj protokolo yra aplinkybių pateisinami.

KOPENHAGOS DERYBOS TURI POLITINĖS REIKŠMĖS.

Išvažiuodamas iš Kopenhagos Lenkijos delegacijos pirmininkas Vasilevskis pareiškė spaudos atstovams, kad derybos visai atatinkančios bendrai valstybės politikai. Lenkija neslepianči savo norų visus Pabaltijo valstybes suvienyti, nes jos turi bendrų interesų ir bendrų pavojų. Nors konferencija esanti techninė, tačiau ji turi politinės reikšmės, nes pirmą kart tiesioginiai kalbamas su lietuviais tuo tarpu, kaip pirmiau tekdavo kalbėtis per Tautų Lygą.

PETRULIS SU BISTRU PASIKEIČIA VIETOMIS.

Rugsėjo 25 d. prasidėjo Seimo sesija. Pirmuoju dienotvarkės punktu ejo rinkimai prezidentui. Pirmininku išrinktas buvęs min. pirm. p. Petrusis 35 balsais, pirmuoju vice pirm. kun. Staugaitis 33 balsais ir antruoju vice pirm. Raulinaitis 34 b., — visi kademų bloko. Valst. Liaudininkai ir socialdemokratai prezidentu rinkimuose nedalyvavo.

Renkant sekretoriata būta kademų bloke suirimo ir tik antru kartu perbalsavus kandidatams ir pasitarimus tarpe savęs Seimo seimininkams, Seimo pirmininkas paskelbė išrinktu d-rą Draugelį, nors jis gavo tik 6 balsus prieš Jočio 28 bal.

STUDENTŲ SKAIČIUS UNIVERSITETE.

Šį rudenį studentų skaičius universitete padidėjo keliais šimtais naujų studentų. Numatoma, kad universitetą lankys apie 2,500 studentų.

LENKAI REIKALAUJA REDAKTORIŲ CENZO.

„Zemie Ludu“ praneša, kad „Vilniaus Aidą“ lenkų valdžia uždariusi dėl to, kad sakyto laikraščio redaktorius, valdžios nuomone, buvęs per žemo mokslo cenzo ir nemokėjęs pakankamai lietuvių kalbos (sic). Kadangi uždarytas laikraštis buvo redaguojamas visai taisyklingai, tai laikraštis spėja, kad lenkai greitai

Triukšmingas Kabineto Formavimas

KAUNAS, rugsėjo 26 d. — Kai Amerikos lietuviams abejonės jau yra žinoma, kad mūsų valdonams nuėjus pertoli derybose su Lenkija, atsistatydino Ministerių Kabinetas ir susidarė nauja vyriausybė. Tai gi labai įdomu tas faktas, kad persiformuojant Kabinetai būvo gana triukšmingų posėdžių kademų abaze, nes ejo didelės varžytinės už portfelius. Tartinami išžaginime ir apiplėšime 1924 mt. rugsėjo mėn. 7 d. ties Eigučių tiltu plėš A. E. Kariuomenės Teismas pripažino minėtus karveivius kaltais ir nuteisė mirties bausme per sušaudymą.

ŽIAURI BAUSMĖ.

Rugsėjo 23 d. Kariuomenės Teismas nagrinėjo bylą 5-to pėst. pulko eilinius: Puskepalį, Šimkevičių ir Makauską, kurie buvo kaltinami išžaginime ir apiplėšime 1924 mt. rugsėjo mėn. 7 d. ties Eigučių tiltu plėš A. E. Kariuomenės Teismas pripažino minėtus karveivius kaltais ir nuteisė mirties bausme per sušaudymą.

SUNKI LIETUVOS DARBININKŲ PADĖTIS PRANCUZIJOJE.

Gauta iš Prancuzijos papildomų žinių, kad ten atleista iš darbo vienuolika lietuvių darbininkų dėl kontraktų, kuriuos darbdaviai paskelbė falsifikuotais. Tais punktais išvykusiems į Prancuziją Lietuvos darbininkams buvo garantuotas atlyginimas, išlaikymas ir butas. Bendrai išvykusių darbininkų medžiaginė padėtis nepaprastai sunki. Daugelis jų jau badauja.

JAU ŠALINA LIETUVIUS KUNIGUS.

Naujo Vilniaus vyskupo Michalkevičiaus iš Palašii atleistas senelis lietuvis kun. Jomantas, kuriam oficialiniam rašte pasiulyta persikelti į Kauno vyskupiją. Nesenai atleisti iš Vilniaus kunigų seminarijos lietuvis kun. prof. Skruotis ir gudas kun. prof. Rešečius nusistatę mokytojauti Vilniaus lietuvių gimnazijoje.

ŠALIAPINAS KAUNE.

Valstybės Teatro Direkcija dabar vedanti derybas su Šaliapinu apie visą eilę gastrolijų mūsų operoj. Delei Krašto Apsaugos ministerio ginčai ejo jau seniai žinomu tikslu. Mat mūsų valdonams labai rupi kaip galint daugiau suklerikalinti kariuomenę ir todėl jie butinai norėjo ministeriu skirti civilį žmogų. Bet radosi ir tokių, kurie norėjo kariškio. Kandidatais į Krašto Apsaugos ministerius buvo minimi gen. Nagevičius, p. Mikšis ir Seimo narys Lumbis. Bet matyt ir čionai laimėjo kunigiškioji politika ir Krašto Apsaugos ministerio portfelis paliktas paties ministerio pirmininko rankose, kuris yra pilnai patikimas savo griežtumu kademų šulais.

ŠALIAPINAS KAUNE.

Naujas Ministerių Kabinetas pareiškė, kad laikysis senojo kabineto pravestos politikos linijos. Ešą pirmoje vietoje turi būti užbaigtos derybos su Lenkija. Matomai tą darbą tikisi geriau atlikti kun. Reinsys su Vatikano (per Zecchini) pagalba. Su šituo Vatikano politikierium Zecchini yra staciai juokai. Jis šandien Lietuvoje faktinai yra tuo, kuo buvo ir senias. Visas skirtumas tik tame, kad dabar jis gyvena Rygoje, o ne Kaune. Bet visas instrukcijas duoda mūsų svietiška ir dvasiškai valdžioms per savo sekretorių, kuris gyvena Kaune, Duonelaičio gatvėje. Katalikiškos organizacijos kviečia Zecchini į savo iškilmes ir kuomet jis negali pribūti, tai jį atstovauja jo sekretorius. Tai tokios tokelės iš mūsų sostinės politikos. Vadinasi, Lietuvos politinė padėtis apsičiauks ir nesimato jokių šviesesnių perspektyvų artimoje ateityje. Nors susilaukėme

„TEVYNĖ“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tevynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

NAUJASIS LIETUVOS KABINETAS.

Kai jau „Tevynės“ skaitytojams yra žinoma, kad nuėjimas peroli derybose su Lenkija privedė Lietuvos Ministerių Kabineta prie griuvimo. Taipgi žinoma, kad susidarė naujas Kabinetas, kuriame pasilikę didžiūma senųjų ministerių. Vienok Kabineto persiformavime įvyko tokių permainų, kurių negalima tylomis praleisti.

Visų pirma, ministerių pirmininku pastoję griežtas klerikalizmo šulas p. Bistras, kuris nesidrovė imtis by kokių eksperimentų, kad užtikrintus klerikalizmui pergalę. Ant kiek jis yra aršus pažangos ir kitaip manančių žmonių priešas, jau žinoma iš tų laikų, kuomet jis buvo Tummėno kabinete švietimo ministeriu. Taipgi je pasižymėjimai Seime, kaip p. Seimo pirmininko, paties Seimo statuto lauzyme ir net su policijos jėga išmėtymas iš Seimo posėdžių opozicijos atstovų, jau gali įtikinti kiekvieną kokio kalibro yra p. Bistras. Abelnai, jis pasirodė esąs labai žiaurum ir siaurc nusistatymo žmogumi ir akvaizdoje birželio 20 d. įvykių Seime, už kuriuos tik jis vienas yra atsakomingas, kažin kaip užsienis pažiūrės į p. Bistrą, kaip ministerių pirmininką? Vietoje jį pašalinti į paskutines eiles bent iki tol, kol pasaulis užmirštų jo pasižymėjimą Seime su ginkluotos policijos įvedimu, jis paskirtas pačiam svarbiausiai valstybės vietai. Vadinasi, suteiktas paauskštinnimas už gerą „pasižymėjimą“.

Taipgi reikšmingas ir kitas faktas, butent, kad p. Bistras pasilikė ir krašto apsaugos ministerio portfelį. Jis pasiėmė į savo rankas stačiai diktatoriaus galią! Palikimas ministerio pirmininko galių ginkluotų krašto jėgų yra begalio reikšmingas dalykas ir matyt čionai kas nors tokio jaučiama...
Teisingumo ministeris, p. Karoblis, jau mums yra žinomas iš praeities savo ministeriavimo šioje ministerijoje. Jis buvo teisingumo ministeriu keliuose kabinetuose ir niekuomet nepasižymėjo tvarkingumu ir bešališkumu teisingumo srityje. Užsienų reikalų ministeris p. Reiny is finansų ministeris p. Karvelis nežinomi ir jokiomis tose srityse kvalifikacijomis nepasižymėję. Kokie jie bus ministeriai — tik ateityje bus galima apie juos spręsti. Šios abi ministerijos užsienų reikalų minist.

kuo nors pasižymėjusio diplomato, p. Reiniui tenka labai atsakomingos pareigos. Vienok nežiurint kokiui diplomatu p. Reiny nebūtų, vis vien jis nebus blogesnis už buvusį užsienų reikalų ministerį p. Čarneckį. Pastarasis visu savo ministeriavimo laiku buvo stačiai paralizuojamas užsienio politikos plotmėje. Blogesni užsienų reikalų ministerių už p. Čarneckį vargiai kuomet nors Lietuva matys. Gal but ne vienas p. Čarneckis už savo darbus yra atsakomingas; jis gal tik pildė abelną Lietuvos valdonų nusistatymą užsienio politikoje, bet vis vien jis yra už tai kaltas, nes jis savo vardu tą viską veikė.
Taigi abelnai imant, ir šis kabinetas neduoda jokios vilties, kad Lietuvos valstybės reikalai bus bent kiek žmoniškiau vedami ateityje. Pats kabinetas yra net griežtesnio klerikalinio nusistatymo ir todėl jokių permainų susilaukti negalima tikėtis. Jei bent dar didesnio paastrėjimo reakcijos srityje, tai viskas ko galima laukti. Nors derybos su Lenkija nuvertė vyriausybę, bet ar pačios derybos išeis Lietuvos naudai, tai kitas klausimas. Ir jei naujoi vyriausybė derybų nepertrauks ir leis prisutarčių su Lenkija, tai iš anksto galima pasakyti, kad jos baigsis Lietuvos pralaimėjimu.

Beabejonės kiekvienas lietuvis nustebo, kuomet perskaitė Amerikos laikraščių žinias apie tai, kokį griežtų ir smarkų protestą pareiškę p. Galvanauskas Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje. Ant kiek tas Sąjungos Tarybos nutarimas buvo žiaurus ir neteisungas Lietuvai, liudija ir tas faktas, kad net tokį prityrusį ir gerai apsisvarstantį diplomatą, kokiu yra p. Galvanauskas, išvedė iš kantiybės.

GALVANAUSKO ŽYGIS ŽENEVOJE.

Reikia atminti, kad p. Galvanauskas yra gabiausias Lietuvos diplomatas. Jį gerai pažįstantieji tikrina, kad jis yra rimtas, šaltas ir gerai apsvarstantis kiekvieną savo žingsnį žmogus. Todėl nėra mažiausias abejonės, kad jis iš anksto žinojo, jog tokis jo žygis reiškia jam pačiam patždudystę, kaip diplomatu, tarptautinėse diplomatijos arenoje. Vienok nežiurint to viso, jis negalėjo išlaikyti tos neteisybės linkui Lietuvos, kokia vyrauja šioje brutalinę jėgą garbinančioje įstajoje — Tautų Sąjungoje ir gal but jis nematė kito išėjimo, kaip tik šitokiu būdu pareikšti savo protestą. Ir jis savo protestą pamatavo labai rimtais argumentais, kurių negali neišgiršti bešališkas pasaulis.

Atvertus kitą medalio pusę reikia pripažinti, kad ir patys Lietuvos valdonai yra nemažai kalti, kad šitokiu stačiai begėdišku būdu Lietuvos reikalai yra neišgiami Tautų Sąjungoje. Šitokios Lietuvos padėties tarptautinės politikos are-

go tarpe visų Tautų Sąjungos narių valstybių. Kodėl šitaip yra? Kodėl Lietuvos valdonai nepasistengę įgyti Lietuvai draugų? Kurios priežastys prie to neprileido, jei buvo mėginama sustiprinti Lietuvos padėtį tarptautinės politikos arenoje? Tai yra labai svarbus — patys pamatiniai klausimai Lietuvos ateičiai, jie yra vienatinė priežastimi ir pastarųjų p. Galvanausko žygių Ženevoje ir į juos privalo atsakyti Lietuvos valstybės vairą valdantieji žmonės.
Taipgi mums regisi, kad ir p. Galvanauskas gali pilnai atsakyti į šituos klausimus, nes jam teko stovėti ilgiausiai pačiame priešaky Lietuvos valstybės vairo net kaip ministeriui pirmininkui, bet ir kaip užsienų reikalų ministeriui. Vadinasi, jo rankose buvo visi siulai Lietuvos užsienio politikos linijai nustatyti ir kuomet šiandien ta linija iškrypusiai į visas puses įvesta net į neišbredamas

pelkes, tai kas už tai kaltas? Ir dabar, kuomet atlikta tokis žygis Ženevoje paties p. Galvanausko, tai jis turėtų šitai paaiškinti lietuvių visuomenei, nes kitaip kiekvienas galės p. Galvanauskui pasakyti: ką pats pasėjai, tai dabar ir piau.
Mums yra gerai žinoma, kad Lietuva galėjo įsigyti labai įtakingų ir svarbių pasaulio politikos arenoje draugų, jei ne Tautų Sąjungos narių tarpe, tai bent prieš Tautų Sąjungą stovinčiose valstybėse. Nektartą tokis draugingumas Lietuvai buvo siuolnmas, tačiau Lietuvos valdonų politika ėjo tąja kryptimi, kad šiandien Lietuva pasilikusi vienut viena prieš viso pasaulio plėšrųjų politikierių užmačias. Tai gi kas kaltas už tai? Visa protaujančioji ir Lietuvos ateitimi susirupinusi lietuvių visuomenės dalis senai laukia paaiškinimo į šituos pamatinės svarbos Lietuvos ateičiai klausimus.

PERŽVALGA

LIETUVA IR PASAULINE AMERIKOS PARODA.

Rugsėjo mėnesio pradžioje Lietuvos laikraščiai paskelbė sekama žinia:
„I ruošiamą nuo 1926 m. birželio 1 d. iki lapkričio 30 d. tarptautinę parodą Philadelphiaj, Pa., Jungtinėse Valstybėse, be kitų valstybių, yra pakviesta dalyvauti ir Lietuva. Ta paroda yra daroma Jungtinių Valstybių 150 metų nepriklausomybės sukaturvėms paminėti. Jungtinių Valstybių prezidentas Coolidgeas atatinama proklamacija kviečia pasaulio valstybes toj parodoj dalyvauti, prisunčiant į savo atstovus ir ištatatant joi tokius eksponatus, kurie aiškiai parodytų kiekvienos valstybės tautinius resursus ir progresą pramonėj ir civilizacijoj.“
Šitokis pakvietimas yra labai svarbus ir rodos Lietuvai nebutų sunkenybės šioje parodoje dalyvauti, nes prisirengimui prie jos gali labai daug pagelbėti Amerikos lietuviai. Tačiau ir iki šiol jokių žinių negigirdi ar Lietuva šitą pakvietimą priėmė ir rengiasi dalyvauti šioje reikšmingoje parodoje, ar ne.
Kadangi šitą reikalą laikom labai svarbiu kaip Lietuvai, taip ir Amerikos lietuviams, tad artimoje ateityje išsitarime juomi plačiau. Tuo tarpu reikia pažymėti tik tiek, kad visgi tenka labai stebėtis Lietuvos valdonų ir jų atstovų Amerikoje pasyvumu į šitoki svarbų įvykį tarptautinėje arenoje. Juk čionai yra progos supažindinti galingą Ameriką su Lietuvos gyvenimo bent šviesseniomis pusėmis, jau nekabant apie tą svarbą, kad visame pasauly bus garsinama, jog ir Lietuva dalyvauja šioje reikšmingoje tarptautinėje parodoje. Begalo keista, kad kur tik galima Lietuvai šiek tiek laimėti, sau palankumo galingųjų tarpe įsigyti, tai ten Lietuvos valdonai bijosi pasirodyti. Šitaip dalykams einant tik vienai išvada tegalima padaryti: Lietuvos valdonai apart savo partijos laimėjimų ribų nieko kito pasauly nemato, nors tai einasi apie visos Lietuvos laimėjimus.

Klerikalų „Blifos“
Kuomet atvyko Amerikon Lietuvos klerikalų šulas kun. Šmulkštys, tai klerikalnie spauda pasiskubino paskelbti, kad jis atvyko atstovauti Lietuvai Tarparlamentarinės Draugijos kongrese Vašingtone. Kongresas prasidėjo spalij 1 d. ir iki šiol anglų spaudoje neteko pastebėti, kad kas nors Lietuvą atstovauja šiam kongrese ir sgrišyje su juo neminama net Lietuvos vardas, nors gana plačiai apie kongreso darbus rašoma. Sulig spaudos pranešimo, visų valstybių atstovai padarė pranešimus apie savo krašto ekonominę ir politinę padėtį ir Lenkijos atstovai čionai labai plačiai savo „ojčizną“ išgarsino, kaip demokratinę, geriausią pasaulyje valstybę, kurioj esą darbo žmonių gyvenimas „medum ir sviestu patepamas“. Lenkai šioje konferencijoje pravedė agitaciją, kad tur būt garantuotos šiandieninės Lenkijos sienos. Tuo tarpu apie Lietuvą niekenc nei-

Zalesijos, Disnos apskrįcio, „vaitas“ (viršaitis) su savo draugu „linksminosi“. Žinėlė yra sekama:
„Kresų“ (pakraščių) ponas su vienu savo patikimu draugu „irtuokliavo visą naktį. Kai rytą atėjo tarndaitė valyti priterštą butą, vaito draugui — atėjo galvon gera“ mintis, kuri taipgi patiko ir vaitui. Daug negalvodamas vaito draugas nubėgo ir atnešė valstybinę antspaudą. Paskiau bendromis pastangomis parsiplessė tarnaitė sėdimąja vieta į aukštą ir ant tos, negarbin-gaus vietos“ neuskaityta kiek kartų prispaudė valstybinį antspaudą. Mergiotė persigandusi išbėgo laukan ir pradėjo šaukti. Atbėgo policiantas, apžiūrėjo nuskriaustąją kuno dalį ir sustatė protokolą. Vyriausybė, sužinojusi apie tokį vaito darbelį, atstatė jį nuo vietos.“
Štai jums poniškos Varšavos valdininkų žaislai. Ir šitokie prasigėrę išgvėričiai atsiusti valdyti užgriobtąją Lietuvos dalį. Todėl ir nenuostabu, kad barbariškausiai būdu kankinami lietuviai ir gudai Lenkijos užgrobtose žemėse, nes nuo šitokių valdininkų visko galima tikėtis.

KLERIKALŲ „BLIOFAS“.

„Blifos“ praneša sekama žinia:
„Hotel Astor rugsėjo 28 d. po pietų Amerikonų Bepartyvė T. Sąjungos Rėmimo Dr-ja suruošė patikimo pietus delegatams įvairių Europos parlamentų, atvykusių į kongresą Vašingtone. Buvo tikimasi, kad ir Lietuvos (nors neteisėtas) atstovas, kunigas Šmulkštys bus, bet jo nebuvo...
„Knygutėse, kur yra surašyta visų atvykstančių delegatų vardai, nuo Lietuvos stoviuja K. Ambrozaitis ir kunigas Krupavičius. Bet, kaip žinoma, nei vienas, nei kitas nėra atstovaujama šitame reikšmingame susirinkime, tai mes turime teisę pasakyti, kad klerikaliniai Lietuvos valdonai padarė Lietuvai didelę skriaudą. Jie kaip Scrantono angliakasy uni-bevarinėdami savo partijinius jistas gali gyvent Chicagoje „bliofus“ su kun. Šmulkštium Turbut jis per radio anglis neprileido rimtų atstovų į šį kongresą, kad pareiškus pasaulio parlamentaristams ir Lietuvos padėtį, ypač santykiuose su groboniška Lenkija.
Lietuvos laikraštinninkai labai daug apie save mano ir Amerikos lietuvių laikraštinninkas žiuri iš aukšto. Mat tarpe

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. E. G. KLIMAS, (Medicinos instruktorius Temple Univ.) 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

Sveikata yra brangiausias turtas. Kuomet Jos neteksi, tai joki pinigai, nė briliantai negalės naujos nupirkti. Dabok ją.

AKYS IR AKINIAI.

Rašo Dr. F. S. Zurwell.

Varginančios akys.

Persidribę akys, astigmatizmas, trumparegystė ir kitos priežastys akyse labai vargina tokių akių savininką. Ilgai žiurint prieš saulę, prieš vėją, prieš elektrikos spindulius, ypač fotografistai, ir žiurint į įkaitintą geležį (geležies lejiklose, kalvėse ir į geležinius pečius) apsirdgina akis. Apart minėtų išlaukinių priežasčių, dar esti ir vidurinės, sisteminės priežastys, kurios kenkia akims, butent: 1) nedamegojimas, 2) žarnų užsikūšimas, 3) vidurių nerangumas, 4) nosinis kataras ir 5) neėjimas gulti iki pusiaunaktių ir vėliau. Prašalinus arba prasišalinus nuo visų čia paminėtų priežasčių, akys skubiai vėl susitvarko. Jei to dar neužtenka, tai tinkamčiai pritaikyti akiniai visados užgan-dina.

Akiniių vertė.

Galima sakyti, kad akiniai šimtą sykiių vertesni, negu mes užmokam už juos. Akiniai nėra kokis tai šventadieninis papuošalas ar mokslingumo ženklas, bet gyduolis, kuri gydo nesveikas ir nenormališkas akis. Akiniai nereiškia „panaberijų“ naravą, kai daugelis tą įsivaizduoja, bet tik išganymas akių.

Akiniai neišvaiko vėjo iš tuščios galvos ir neįspaudžia mokslo per nosį, nes ne tam jie padaryti. Tat-gi keno akys reikalauja akiniių, turi nebijoti tapti „strošnai mokytu“ užsidėjus akinius.

Tiesia, daugelis nusiperka akinius be akių daktaro patarimo, kad tuo budu parodyti save „daug žinančių“ ir, kad neprasiikalbėjus, net „mokytu“.

Daugelis nemokančių pasirašyti savo vardo, o nusiima pavcikėlus su knyga rankoj, kad parodyti save „mokytu“. Panašiai elgiasi ir naminės beždžionės. Nors pasirodyti mokytu ir nesistengti įgyti mokslo, galima prilyginti prie sakimo virvės iš smilkių.

Atminkite, kad tik akių gydytojas gali pasakyti kokių akių reikalauja ar nereikalauja akys. Ne veidrodis ir ne kaimynai, bet tik akių daktaras gali pritaikyti akinius.

Suprantama, kad nevisados akys reikalauja akiniių. Akiniai gali but reikalingi tik prie darbo ir skaitymo. Toki dar-

bai, kaip siuvinimas, braižymas, rašymas ir knygvedystė dažniausia reikalauja akinių.

Skaudamos akys patartina tankiai prausti su šaltu vandeniu. Vandeny reikia įvarvinti kelis lašus boriškos (borie acid) rūgšties ir tada prausti kelis sykius į dieną. Apraškanojusias akis galima palengvinti įleidžiant į akis vieną nuošimtį, angliška vadinamos „yellow oxide of mercury ointment“ einant gulti.

Atmenu Lietuvoj daugelis sodiečių sarmatijas valgyti, jei kas į juos žiuri. Jie žino, kad valgyti būtina reikia ir be to neapsėina, bet valgo pasislėpę. Tie patys sodiečiai sarmatijasi nešioti akinius ir nešioja tik pasislėpę. Daugelis nešioja akinius ne dėl savo akių, bet dėl kitų akių, t. y. iš „panaberijos“. Toki pliuškiai mano, kad akiniai — papuošalas. Prie tos rūšies papuošalų galima paminėti grindis ausyse, ant rankų ir pirštų pas moteris ir grindis ant lupų ir nosies šnerių pas puslaukinius vyrus.

Civilizuotoj draugioj akiniai del akių, kaip čeverykai del kojų.

SVEIKO GYVENIMO PAREIGOS.

Rašo Dr. E. G. Klimas.

Barbora turėjo akušerką tai sirgo dvi nakti ir dvi dieni ir ant galo daktarai su instrumentais negyva kudukį išėmė; Jurkos vienintėlis sunas labai serga uždegimu plaučių ir gydytojai sakė tik tegalės gyventi 20 valandų ir tt.
Verčiau suramink ligonį ir pasakyk jam, kad jis gerai išrodo ir neužilgo pasveiks. Neuzduok jam daugiau skausmų, negu jis kenčia.

Dirbantieji prie švino nepamirškite nueiti pas dentistą kiekvieną metą. Švino nuodai įeina į kuną per kiaurus dantis ir nuodija kraują. Daug pigiau yra sutaisyti dantis, negu vėliaus kentėti nepakenčiamus skausmus ir gulėti kelias savaites ligoninėj.

Kad ir mažiausia įsidures su aprudijusia vine neklausyk ponios Pilosopienės. Netepk su žasies taukais arba koku iš aptiekos vandeniu, bet neatidėliodamas eik pas gydytoją.

Rudys visuomet turi savyje taip vadinamą „Baecilus Tetani“. Tos ligos perai kada už kokių 8-ių dienų išsivysto kraujuje — negalima pagydyti. Visi toki neatsargūs žmonės miršta.

Po patalu yra šilta gulėti, bet nesveika. Verčiau nusipirk vilnonę užklodę, kurią kartas nuo karto bus galima išplauti. Sveikiau ir pigiau.

Užėję į publišką tualetą nepamiršk ant sėdynės pasidėti popieros. Tose vietose daug gaunama limпамų ir užkrečiamų venerinių ligų. Popiera yra daug pigesnė, negu gydytojas.

Tuo tarpu „Vienybė“ praneša sekama žinia:
„Hotel Astor rugsėjo 28 d. po pietų Amerikonų Bepartyvė T. Sąjungos Rėmimo Dr-ja suruošė patikimo pietus delegatams įvairių Europos parlamentų, atvykusių į kongresą Vašingtone. Buvo tikimasi, kad ir Lietuvos (nors neteisėtas) atstovas, kunigas Šmulkštys bus, bet jo nebuvo...
„Knygutėse, kur yra surašyta visų atvykstančių delegatų vardai, nuo Lietuvos stoviuja K. Ambrozaitis ir kunigas Krupavičius. Bet, kaip žinoma, nei vienas, nei kitas nėra atstovaujama šitame reikšmingame susirinkime, tai mes turime teisę pasakyti, kad klerikaliniai Lietuvos valdonai padarė Lietuvai didelę skriaudą. Jie kaip Scrantono angliakasy uni-bevarinėdami savo partijinius jistas gali gyvent Chicagoje „bliofus“ su kun. Šmulkštium Turbut jis per radio anglis neprileido rimtų atstovų į šį kongresą, kad pareiškus pasaulio parlamentaristams ir Lietuvos padėtį, ypač santykiuose su groboniška Lenkija.
Lietuvos laikraštinninkai labai daug apie save mano ir Amerikos lietuvių laikraštinninkas žiuri iš aukšto. Mat tarpe

raštinnikai ir jiems stačiai nepakenčiama, kad Amerikos laikraštinninkų tarpe yra net buvusiy angliakasių. Vienok mūsų laikraščiuose tokių nesamonių nepasitaiko, kokių nestinga Lietuvos cenzuotų redaktorių vedamuose laikraščiuose. Štai vienas Lietuvos laikraštis suranda Amerikoje net „Philadelphijos valstybę“. Tikrai „moksliškas“ išradimas ir tai gali padaryti tik cenzuoti „mokslo vyrai“.
„Laisvė“ praneša sekama įdomybę: „Du draugai unijistai nuteista 6 mėnesiams sunkaus kalėjimo... Tais draugais yra: Pat Toohey, iš Plains, Pa., ir teisę pasakyti, kad klerikaliniai Lietuvos valdonai padarė Lietuvai didelę skriaudą. Jie kaip Scrantono angliakasy uni-bevarinėdami savo partijinius jistas gali gyvent Chicagoje „bliofus“ su kun. Šmulkštium Turbut jis per radio anglis neprileido rimtų atstovų į šį kongresą, kad pareiškus pasaulio parlamentaristams ir Lietuvos padėtį, ypač santykiuose su groboniška Lenkija.
Lietuvos laikraštinninkai labai daug apie save mano ir Amerikos lietuvių laikraštinninkas žiuri iš aukšto. Mat tarpe

Anglo Kelionė į Lietuvą

Rašo V. K. Račkauskas.

Algirdas, kaip ir jo tėvas, krito mušyje. Jo sunus Jagėla paveldėjo iš savo pirmtakų tą neramią jėgą, kuri vertė jį plėsti krašto sienas; eidamas šiuo savo trioškumu, ten, kur negalėdavo laimėti ginklais, nau-
dodavo viliugystę ir diplomati-
ją. Pirmutinis jo žygis buvo užvaldyti visą Lietuvą; tikslai atsiekti, įsiai sumė savo dėde Keistutį ir pusbrolių Vytautą. Keistutį įsiai pasirupino pasmaugti, Vytautą išgelbėjo, kai pasakojama, viena jo motinos merginų, su kuria jis buvo susižadėjęs; jį aplankė jį kalėjime ir apsimainė su juo rubais, kad tuo būdu jis galėtų pabėgti.

Negalėjęs užvaldyti visos Lietuvos, Jagėla nukreipė savo dėmėsį į Lenkiją; priėmęs krikščionių tikybą, vedė jauną Lenkijos karaliaitę ir prižadėjo su-
jungti Lietuvą su savo žmonos karalija. Gedimino pastatyta Vilniuje stabmeldžių šventovė buvo nugriauta ir jos vietoje pastatyta bažnyčia, kaip ženklas, kad paskutinė stabmeldišku Europoje tvirtovė griuvo. Lietuvos didikų remiamas Vytautas buvo neveikiamas, tad eventualiai Jagėla buvo priverstas grąžinti jam Keistučio kraštą, nors Lietuva su Lenkija pasiliko nominaliai sąjungoje, Jagėla buvo pripažintas abiejų kraštų karaliumi, gį jo pusbrolis Vytautas vadinosi Didžioju Kunigaikščiu.

1410 m. Vytautas galutinai sunaikino teutonų riterių galybę Žalgirio (Tannenberg) mūšyje; ši vieta po penkių amžių vėl buvo kito istorinio mušio scena. Jis praplėtė Lietuvos teritoriją žiemuose ir Rytuose; Vytautui, vienam tiktai Vytautui reikia dėkoti, kad Tamerlano Totorių Ordos neužplūdo visos Europos.

Šitu laiku Vytautas buvo galingiausias Europoje kunigaikštis. Jo valdomojo krašto sienos buvo nuo Palangos prie Baltijos Jūrų ligi Odesos prie Juodųjų Jūrų. Jisai, kaip ir jo senelis Gediminas, buvo protingas ir šviesus valdonas; tiesdamas kelius, įsiai atidarė kraštą ramiai prekybai; jis daug ke-
liavo, kalbėjo vokiečių ir lotinų kalbomis, visados buvo priemas savo pavaldiniams, visados pasiryžęs atlyginti skriaudas ir visados smarkiai baudavęs neteisybę. Senatvės sulaukęs, jis svajojai pasiskelbtį Lietuvos karaliumi. Nors jis ir buvo vokietijos Imperatoriaus ir šventosios Romos Imperijos Žigmuntų remiamas, lenkų opozicija pasirodė tvirtesnė, ir jis mirė 1430 m. be vainiko.

Gediminas, Keistutis, Vytautas — tai yra garbingi Lietuvos istorijos vardai. Atmin-
tis apie juos užsiliko tukstančiuose dainų ir niekadoms nenu-
mirs. Retai kur istorijoje užė-
mī tris viena kitą sekusias gen-
tantes, kuriose būtų taip be-
pertraukos pakartojamas aukš-
tos valdomos ir kariningumo ypa-
tybės: nesa didieji žmonės re-
tai tegimdo didžius žmones.

Su Vytautu pasibaigė šis prakilusis valdonų tynas ir daugiau nebeišliko, nors Lietuva labai buvo jo reikalinga. Laikui bėgant, lenkų įtaka, prieš kurią Vytautas kovojo per trisdešimt metų, išiskverbė Lietuvon taip pat, kaip raistas į apiešlą skynimą. Lietuva pati buvo saulė; dabar ji liko satelitu. Lenkų valdininkai užėmė aukščiausias vietas. Lenkų kalba liko rumų kalba. Didikai, užmirsdami savo aukštąs tradicijas, sulenkėjo ir, tame sulenkėjimo procese, daugiau nustojai, ne kaip kada nors buvo laimėję. Kaimiečiai buvo priešpaudoje ir pateko tikron baudžiavon; nedaug tegaudami

paguodos pas kunigus, kurie dažniausia būdavo lenkai ir ne-
kalbėdavo lietuviškai, savo šir-
dyse jie pasiliko stabmeldžiais. Mokslas ir šviesa, tasai vidur-
amžių bažnyčios monopolis, bu-
vo jiems neprieinami; galimas
daiktas, kad tai ir buvo vyriaus-
is priešzastis, kad jie, savo ne-
laimėje tvirtai laikėsi senų sa-
vo tradicijų. Šventoji Lietu-
vos ugnis pasiliko simbolu net-
tiktai stabmeldžių aukuro, bet
ir šiai žmonių širdyse.

Šisai procesas ėjo per pusket-
virto šimto metų. Lietuva bu-
vo prikalta prie Lenkijos, kaip
belaisvis prie stulpo ir, Lenki-
jai griuvus, žuvo ir Lietuva. Aštuoniolikto amžiaus pabaigoje nepriklausoma Lenkijos Karalija žlugo, ir Lietuva liko padalinta tarp Prusijos ir Rusijos. Mr. T. J. Harrison sako: „Šis senovės kraštas, kurs pra-
neyj suvaldė teutonų riterius ir atmušė totorių puolimus, liko parduotas vergijon, lig koki prekę. Savo istorijos debiute Lietuva pagimdė Gedimina, Keistutį ir Vytautą; padalini-
mo metu nebuvo didvyrių, iš-
skyrus nusilpusią ir išsigimusių bajoriją ir minias, vegetavusias varge ir tamsybėje. Garbingos praeities simbolas Lietuvos Vy-
tis liko numestas, kartu su len-
kų ereliu, į šiukšlyną. Nuo tos valandos juodasis Rusijos ere-
lis išskėtė savo sparnus virš Lietuvos, kuriai buvo lemta at-
gauti savo dvasios garbingumą Maskvos naguose“.)

Rusų jungas. Motinos auklėja tautos dvasią.

Rusų junge Lietuvos likimas buvo sunkesnis negu pirma. Jos paskutiniai nepriklausomybės likimai žuvo. Jos žmonės buvo lig šeimyna, priversta būti tarnų vietoje savo namuose. Vietoj lenkų valdininkų ėia buvo rusai; tiems, kas išsisaugojė nuo lenkinimo, grąšė rusi-
fikacijos pavojus. Rusai taipjau naudojo griežtus metodus, kaip ir lenkai. Teisybė, lenkai kentėjo gal daugiau ir už lietuvius, nes Rusijos energija buvo ypatingai nukreipta prieš lenkų kultūrą; Lietuvos kultura tuo laikmečiu, įvairių tikslų dēlei, nei nebuvo skaitoma. Tačiau ir lietuvių nesigailėta. Net Lietuvos vardas buvo išbrauktas iš žemėlapių ir visas kraštas oficialiai buvo vadinamas Rusijos „Ziemų-vakarų provincija“.

Lietuviai buvo Rymo katalikai, bet dabar valstybės tikyba buvo stačiatikių bažnyčia, daugybė senų medinių bažnyčių buvo uždaryta, kitas rusai pavertė savo cerkvėmis. Tipingą pavyzdį duoda Pažaislio bažnyčia, kurios mlynos nuo Kauno, kurią pastatė Lietuvos kunigaikštis Pocius septynioliktame amžiuje ir dekoravo du italų tapytoju, Ludvico Fredo ir Pietro Puttini. Popiežiui leidžiant, Pocius pargabeno iš Italijos dvyliką vienuolių iš Kamedulų Brolijos. Tos Brolijos nariai susirinkdavo tik vieną kartą į dieną ir prataravo tiktai du žodžiu „Memento mori“. Vienuoliai gubus amatninkai, palikę gražių bažnyčioje drožinių, gyveno ramiai ligi 1832 m., kuomet rusai išvijai ir iškankino vienuolyno narius, ir atidarė bažnyčia stačiatikių tikyba; prieš tai išgabeno paveikslus, marmurą, apiplėšė net ir karštą, kuriame buvo palaidotas įkūrėjas Pocius su savo šeimyna.)

Vilniuje įkurtas universitetas buvo uždarytas, vidurinės mokyklos persekiojamos, priemės mokyklos uždraustos, rusų mokytojai buvo atsistatinti užimti katalikų kunigų vietas. Po sukilimo 1863 m., kurs buvo numalšintas ypatingu žiau-

GYVENIMO Ruožai

Rašo A. B. STRIMAITIS.

SLA. RESPUBLIKOJE.

IV.

Jautis vežes jungą per klaurą dieną, vakaro sulaukęs sunkiai atsiduso. O musė, tupėjusi jau-
čiui ant rago, sako: „Tai sunkiai dirbome“.

Perskaičius straipsnį „Socialistai ir SLA“, „Naujienu“ Nr. 208, žmogus gauni lygiai tą išpuđį jaučio su muse darbuotės. Ten rašoma:

„Man rodos, kad organizuotieji lietuviai socialistai ir jų vienninčiai, daro stambiaią klaidą neveddami aktyviškos politikos Susiv. Liet. Amerikoje. Tai yra didelė ir svarbi Amerikos lietuvių gyvenime organizacija. Del jos kontrolės varžosi tautininkai su bolševikais, o mes ką darome? Mes, socialistai, savė atskyro nusistatymo neparodėme ir delto mes neturime priderandčios mums įtakos Susivienijime“.

Šitokiais žodžiais „Sąjungietis“ prakalba per savo organą ir savo partijos narius. Ką tas reiškia? Reiškia, atsidaro partijų politikavimas musų respublikoje. Ir kaip sakiau, politikavimas tokis, kad ir savo partijos darbai negalima pasididžiuoti labai šios respublikos, ne faktinai įrodyti kokius nors nuopelnus, bet peršamasi į respublikos vadus ir tiek. Kiek socialistai praetyje yra žalos pridarę šiai organizacijai, kaip nurodė šio ruožo antrame straipsnyje, tai jie išsijusę per dešimt metų turėtų padirbėti šiai organizacijai su atsidavimu, kad atpildyti padarytas skriaudas. Dar ir tuomet reikėtų pamislyti ar socialistams priklauso kreditas už tai, kad organizacija yra didelė ir svarbi Amerikos lietuvių gyvenime. Juk jie per kelis metus įtempta partijos organizuota jėga buvo pasiryžę, kaip vienas tuo laiku jų lyderis pasakė: „į tukstančių dalių suskaldysim, ir jo, Susivienijimo, kuną išmėtysim po tyrlaudnius, lai vilkai ir juodvarniai jo šmotelius drasko ir le-
sa“. Jei kas tuos laikus pamiršo, jei kas dar nesena pastojai šios respublikos piliečiu, nesužinojo ar nepasirupino sužinoti kokis yra socialistų rekordas respublikos knygoje įtrauktas, tai nebutų pro šalį susipažinti. SLA. nariai, kuriems rūpėjo ir rupi organizacijos labas, ne jos valdviėtės, atidavė ir atiduos pagarbą ir pirminybę jos kurėjams, auklėjams ir gynėjams, bet ne politikieriams, organizuotų partijų vadams, kurių tikslu yra įsigavus į valdviėtės iškelti savo partijos prestyžą, o SLA. reikalus palikti antroje vietoje.

„Del jos kontrolės varžosi tautininkai su bolševikais. O mes, ką darom?“

SLA. mariams nesvarbu kokios partijos varžosi už pirmenybę Susivienijime. SLA. nariai tautininkai niekuomet su niekuom nesivaržė del jos kontrolės, nes jie sutvėrė, vedė, gynė ir dabar veda ir gina organizaciją nuo įvairių organizuotų užpuoliku, įvairių partijų lyderių. Kadangi SLA. buvo ir yra tautiška organizacija, tai tik tautininkai SLA. nariai ir gali ją tinkamai ginti nuo įvairių partijų užpuolimo, kurios laiks nuo laiko siulo savo partijinius lyderius.

Turbūt neveltui išminčių buvo pasakytą kad, „Dviem Dievam tarnauti negalima“. Kas partijai tarnauja, tas visuomenei negali įtkiti.

Nors socialistų praeities darbų minėti gal ir nereikėtų, nes jų tarpe buvę socialistai virto bolševikais. Gal but tie, kurie tuo laiku prisidengė socialistų vardu dideliausia riaušes kėlė Susivienijime, šiandien yra virtę kitokiais. Bet faktas pasilieka faktų, kad anais laikais buvo žmonės, kurie palindė po socialistų vėliava, stačiai griovė kuopas, liepdami nemokėti Centrui duoklių, agituodam traukti teisman ir tt. Taigi, akvvaizdoje šitų faktų, niekas negali užginti, kad socialistų vardu Susivienijimo respublikai padaryta daug žalos, nors kaip sakiau, gal šiandieninių socialistų užtai kaltinti ir nereikėtų. Bet kuomet socialistai net savo oficialiam organe kaltina visą laiką SLA. respublikai dirbusius ir šiandien dirbančius ir jos reikalus ginančius žmones ir net kaltina nepamatuotais ir inkriminuojančiais šmeižtais besivaduodami, tad matėme reikalo pažvelgti ir į socialistų rekordą šios respublikos istorijoje.
(Daugiau bus)

rumu, lietuvių kalba buvo visai prašalinta iš mokyklų, uždrausta buvo net biblija skaityti lietuvių kalboje ir nuo 1894 m. lietuvis nebegalėjo turėti jokios valdiškos, net ir kelių taisytyjų, vietos. Medicinos ir advokatus profesijos nebuvo krašto gyventojams prieinamos, tad naturalus dalykas, kad daugybė jų emigravo į Jungtines Valstybes.

Ir nežinurint tų skaudžių persekiojimo metų, tautinė lietuvių dvasia buvo gyva. Lietuvių motinos tą dvasią išlaikė. Kaimiečių grįčios buvo mokyklos, kur vaikai mokėsi skaityti ir rašyti savo prigimta kalba, ir kur buvo skaitomos iš užsienio kontrabanda gabenamos knygos; mokykmas lietuvių kalbos namuose buvo baudžiamas trimis šimtais rublių. Lietuvos motinos buvo lyg senovės laikų vaidelytės; ilgainiui jų daboja-
moji ugnis sulespseno tautininkų atgimimui, kurį vedė ir globojo Doktoras Basanavičius ir mažas burelis tėvynainių, nepaisiusių bausmių ir nebijojusių mirties. Jie ir vėl sukėlė taut-

tinį susipratimą, kuriame matė geriausią imonę bejėgių kaimiečių gyvenimo sąlygomis pagerinti.

Jų darbas nebuvo bergždzias. Lietuvos atgimimas prasidėjo. Kas metai vis daugiau buvo leidžiama laikraščių, buvo spausdinama knygu, nepaisant rusų valdiškos persekiojimų, ligi naujasis bruzdėjimas paėmė viršų ir lietuvių spaudos draudimas buvo prašalintas.

1) — Lithuanian; Past and Present, p. 53.

2) — Vokiečiai plėšė bažnyčia ir visa, kas dar buvo likę, ieškodami turtu, kurie buvę paslėpti prie bažnyčios. Jie draskė net katakombas, kuriuose buvo suguldyti vienuolių lavonai — jų kaulus galima ir šiandien matyti išmėtytus; vienas ar du kareivių bandė ištyrinėti požemį, kurs, sako, vėdę į Karmelytu Bažnyčia Kaune, trys mylios tolio; kareiviai nebegryžo. Vienuolių vietą dabar užima švento Kazimiero sesers iš Amerikos.
(Daugiau bus).

VILNIAUS SEIMO JUBILEJUS

(Užbaiga)

Ir valsčiuose reikia tuojuai pradėti daryti permainas: pašalinti netikusius raštinnkus rusus, kurie viską valdė savaip, skriaudždami žmones; į jų vietą pasamdyti reikia saviškius, kurie mokėtų ir norėtų žmonėms tarnauti, ne ant jų ponauti.

Vienu žodžiu, reikia tuojuai išsižadėti visų netikusių valdzios tarnų ir į jų vietą išrinkti žmones, kurie tikrai žmonių reikalais rupintų. Reikia atsakyti nuo to viso, kas tik duoda galybę dabartinei valdziai. Visais keliais reikia ją silpninti ir savąsias pajėgas stiprinti.

Apie tai trumpai ir aiškiai pasakytą trečioje ir ketvirtoje Susivažiavimo rezoliucijoje:

1) *Jei norime įgyti autonomiją, turime pirmučiausia sugriauti dabartinę musų tautos prispaudėjų tvarką. Tam tikslui reikia, kad čia eitų išvien visi Lietuvos politiškieji buriai (visos partijos) ir atskiriejai musų žmonės. Susivienijus visiems savo krašte, reikia jungties su visomis kiltomis Rusijos tautomis, kurios pradeda griauti tą tvarką. Tuo tarpu, kol kas bus, reikia nemokėti jokių mokesčių, uždaryti monopolius, neleisti vaikų ir rusiškąsias pradedamas mokyklas, neiti Kauno, Vilniaus ir Gardino gub. (ten, kur gyvena lietuviai) ir valsčiaus teismus ir visas kitas dabartinės valdzios įstaigas, neleisti savo brolių kareiviauti, prireikus streikuoti visiemis darbo žmonėms miestuose ir žodžiuose.*

2) *Visuose Lietuvos valsčiuose; visoje jų reikalaujame vedime (susirašinėjime, susižinojimuose...) turi būti vartojama prigimta žmonių kalba.*

Kadangi dabartinė mokykla yra tik ištautinimo ir ištvirkimo įrankis, tad reikia visos tokios mokyklos paversti grynai tautiškomis, t. y. pasirupinti, kad moksle jose būtų išguldomas žmonių kalba; be to mokytojus tokioms mokykloms turi rinkties patis to krašto žmonės.

Kada buvo jau priimtos visos šitos rezoliucijos, Susivažiavimo pirmasidis kalbėdėjo dar apie Vilniaus vyskupijos bažnyčių sulenkimą, nurodė, kaip sunku yra tos vyskupijos žmonėms gauti savo kalbą šioškos-tokios žmoniškos tiesos, ir patarė Susivažiavimui palinkėti tos vyskupijos žmonėms pasisekimo kovoje su bažnyčių lenkintojais ir papeikti visų šių dienų lenkinimo tvarką Vilniaus vyskupijos bažnyčiose.

Visas Susivažiavimas, visi vienu balsu išreiškė ir pasisekimo palinkėjimą Vilniaus vyskupijos lietuviams ir papeikimą Vilniaus vyskupijos lenkintojams-kunigams.

Tegu tik geros buna to Susivažiavimo pasekmės! Tegu sklinda po Lietuvą jo nutarimų mintis! Daug, labai daug dar truksta tuose nutarimuose. Daug svarbių klausimų buvo tik paliesta, ne tik neišrišta, bet ir neapsvarstyta. Per dvi dieni sunku yra daug ką padaryti, ypač tokiam dideliame susirinkime, kur yra daug žmonių įvairių nuomonių ir nepaprastųjų paturėti tvarkos.

Apie tuos klausimus, kurie buvo tik paliesti per Suvažiavimą, bus rašoma ir svarstoma musų laikraštyje pračiau.

Tokio didelio Lietuvos žmonių susivažiavimo nėra dar matęs Vilniaus miestas, bet galima drąsiai sakyti, kad ir Lietuva dar nėra regėjusi tokio didelio susirinkimo savo sunų, kuriems rupi apsvarstyti musų tėvynės reikalus.

Tesie šis pirmas didelis suvažiavimas pradžia kitų, naujų, gal dar didesnių ir vaingsnesnių susivažiavimų. Tegu galųgale iš jų užgimsta musų pageidaujamas Vilniaus Seimas, kuriame visi žmonės bus išrinkti ir jau ne vien barsis ir tarsis, bet ir leis įstatymus ir paliepmis ir valdys visą musų plačiąją Lietuvą!

Nors tas musų pirmas susivažiavimas ir neturėjo galymybės paliepti, bet jo nutarimai nepasiliko be pasekmių: mes susilaukėme tų pasekmių veikiaus, negu galėjome tikėtis. Tą parodo general-guberna-

toriaus apskelbimas tuojuai po susivažiavimo ant rytojaus parašytas. Tame apskelbime general-gubernatorius pažada tuojuai išpildyti kai kuriuos musų reikalavimus: leidžia samdyti lietuvius mokytojus į pradedamas mokyklas, leidžia tose mokyklose išguldinėti lietuvių kalbą, leidžia rinkties į valsčiaus, raštinnkais lietuvius, leidžia valsčiaus raštus lietuviškai rašyti.

Žinoma, kad prispyrė nusileisti valdziai visas Lietuvos smarkus judėjimas. Bet, man rodos, jeigu to musų susivažiavimo nebutų buvę arba jeigu tas susivažiavimas but nereikalavęs sau tiesų, tai tas pailengvinimas, kurį duoda mums valdziai, nebutų taip veikiai išleistas.

Taigi Lietuvos žmonės, nesigailėkit važiavę į Vilnių, nenuėjo ant nieko tas jusų atvažiavimas. Jau vien iš to apskelbimo matyti tai. Bet matysite toliau dar daugiau naudingų to susivažiavimo pasekmių: jas visas sunku dabar ir apmatyti“.

P. Višinskis.

Vyt. Montvila.

Ž V A I G Ž D Ė.

Išvaikščiojėms visus kelius ir vargo paragavęs, Aš sugrižau į savo seną butą, Kurio langaus kadais' baltų gėlių žydėta Ir jo viduj ant stalo kryžiaus buta...

Įėjęs pro duris, aš nustebau, pamatęs, Kad kryžius sudaužytas jau gulėjo, O kvepiančių gėlių, mergelės užaugintų, Visi žiedai ant žemės nubyрјė...

Nuvytusias gėles aš laistyti pradėjau, Ir kryžių sutrupėjusį — lipdyti, Bet nei gėlių, nei kryžiaus, taip mylėto, Aš negalėjau, vargšas, atgavinti...

Prie lango atsisėdau aš, didžiai nuliudęs. Jau saulė baigė kalnuos pasislėpti, O nė viena žvaigždė dangaus platybėj Nebuvo dar pradėjusi žibėti.

Tik vidurį nakties tamsybių okeanos Viena žvaigždė, kaip deimantas, sušvito, Ir josios spinduliai, kaip degančios vilyčios, Pro langą mano butan krito...

... Ir ausyse man suskambėjo slaptas balsas, Tarytum dar iš busimų laikų atėjęs:

„Kirmijančius vaisius, kurie nenori krist nuo (medžio,

Nupurtyt tur' galingos valios vėjas! („Jaunimas“)

Benys Rutkus.

RASČIAU ŽVAIGŽDĖ...

Mirga į dangų įsepta žvaigždutė.— Rytuose švinta skaisčioji aušrelė. Žiūrēt į aušrelę, ak, kaip man miela!— Žvaigždelė taip spindi, taip žavi sielā!

Kas įsegę dangui žvaigždę sidabrinę?.. Kas liepė mirgēt! — vilioti krutinę; Įžiebtį į sielā man skaisčią svajonę, Pasiiekti aukštybes, jų slaptą vilionę?

Ir skrenda mitys į berybj plotį.— Kas drįstų jas laisvas man pažaboti?!— Ten klaidžioja vienos, kaip nakties ugnelės... Klaidžioja — ieško manosios žvaigždelės.

O! Kad surastų man skirtą žvaigždutę! Kad mintys apglėbtų ją radę, lipšnutę Ir išbučiuotų... — Aš tada laimingas!— Keliaučiau prie tikslo drąsus ir galingas! („Jaunimas“)

K. Bacevičius.

Ž I E D A I

Sužibėjo, sumirgėjo Ir prasiskleidė žiedai, Ir jie mane sužavėjo, Ir nusijuokė linksmiai.

Aš į sodą baltą ir raudoną Žingsnį žengęs nustebau,— Štai ant tako jau žiedai Guli dusauja liudnai.

Pamilau aš margumynus, Žalius krumus sodo, Ir skrajojau, kaip paukštėlis Ant takelio balto ir raudono. („Jaunimas“)

SLA. ORGANIZATORIAMS PATARIMAI

ĮTIKINANTI KALBA.

Kiekvienas žmogus žino, kiek daug reikiama net kasdieniniame gyvenime mokėjimas gražiai kalbėti. Žmogus mokantis gražiai, tvarkingai ir maloniai pakalbėti visų yra mylimas ir jo draugija yra visiems pageidaujama. Ne vienas jaunikaitis stebisi, kodėl panelės taip myli aną negražų ir neturtingą vaiką, o nemylė jo, nors jis daug gražesnis ir turtingesnis už aną. Tačiau jis nežino, kad anas jaunikaitis moka gražiai pakalbėti, žino kur kokiam kalba tinka ir jo kalbos, jo pasakojimų klausantieji — ypač panelės jaučia didžiausią smagumą ir kvailiausiai norėtu jį turėti savo draugijoje. O gražusis ir turtingasis jaunikaitis kalba šturkščiau, netvarkingai ir pasakius jam vos kelis sakinius, jau kiekvienas jaučia, kad jo draugija yra vien kankyne kitiems.

Mokėjimas gražiai kalbėti vaidina svarbią rolę visose gyvenimo reikaluose, nes tik gražiai ir tvarkingai mokantis kalbėti tegali įtikinti klausytojus. O įtikinanti kalba reikalinga kiekvienam biznieriui, kiek vienam agentui, o labiausiai jį reikalinga SLA. organizatoriams, nes jų pasisekimas priegūli daugiausiai nuo mokėjimo įtikinančiai kalbėti.

Beveik kiekvienam žmogui teko patirti, kad kartais begalo nuvargina geriausio kalbėtojo kalba ir vietoje, kad jisai puikią įtikintą savo rimta ir naudinga prakalba, tai galutinai nuvargina, suerzina ir dauguma išėina iš svetainės pirma, negu jis savo kalbą užbaigia. O kurie dalei kokių nors aplinkybių priversti pasilikti svetainėje ligi galui, didžiausiai, kuomet kalbėtojas užbaigia savo kalbą.

Taipgi tenka pastebėti, kad labai tankiai pasitaiko kalbėtojų, kurie labai silpnai, kalbos turinio žvilgsniu, kalba, tačiau jų gali klausytis kelio kilometrų valandų ir nenubosta. Pagaliau jų kalba yra įtikinanti ir jie pasigauna publikos simpatiją ir pasitikėjimą juo. Vadinasi pirmesnysis kalbėtojas nemoka gražiai, maloniai kalbėti ir todėl nuvargina publiką, nors jis yra daug daugiau išsilavinęs, kuomet pastarasis mažiau išsilavinęs, tačiau mokėdamas gražiai ir maloniai kalbėti, užinteresuoja ir įtikina publiką.

Savu laiku gyveno Anglijoje Edmund Burke, kuris buvo garsus kalbėtojas Anglijos parlamente. Bet kadangi jis nemokėdavo gražiai ir maloniai kalbėti, tad kuomet jisai išėdavo parlamento tribūną kalbėti į parlamentą, tai reipusės kalbos jam nepasakius jau beveik visos sėdynės būdavo tuščios. Tačiau kuomet jo kalbą atspausdindavo, tai kiekvienas ja-

graibydavo ir su didžiausiu žingeidumu skaitydavo. Reikiama, Burke'o mintys ir žodžiai buvo svarbūs, gražūs ir įtikinanti. Visą nelaimė Burke'o buvo vien tame, kad jis nemokėjo gražiai maloniai kalbėti ir kuomet gyva kalba perduodavo taisy savo mintis ir žodžius, tai klausantiems buvo tiesiog nepakenčiama, jau nekaltant apie koki nors įtikinimą.

Tą patį galima pasakyti ir apie daugelį mūsų kalbėtojų ir apie SLA. organizatorius. Neužtenka vien gražios minties ir svarbių faktų, bet reikia ir gražios, malonios kalbos, kuri yra pažiba tos gražios minties ir tų svarbių faktų ir tik tokiu būdu perdavus savo mintis visuomenei, bus galima ją įtikinti. Ypač, sakau, Susivien. Liet. Amer. organizatoriams būtina reikalinga mokėti įtikinančiai kalbėti, nes tik tuo būdu galima pastoti pasekmingais savo darbuotėje. Reikia vengti ilgų, monotoniškų pasakų, kuomet nori įtikinti žmogų apie organizacijos naudingumą. Reikia vengti vartoti tokių žodžių, kurių tikros prasmės gerai nežinai, nes tankiai gali išstatyti save kitų žmonių pajūkai. Kiekvienas žodis turi būti tariamas aiškiai, kalbos intonacija turi būti mainoma, kad nebuti monotoniška ir varginanti; kalboje turi skambėti širdingumas ir tik tuomet S. L. A. organizatoriai galės įtikinti savo klausytojus ir privers juos mąstyti sau palankioje pakraipoje ir pirm, negu persikirsite su savo pažįstamu, kurį norite prirašyti prie organizacijos, jau jis bus jūsų užkariautas. Norint būti pasekmingu, reikia būti įtikinančiu, o norint būti įtikinančiu, reikia mokėti gražiai, maloniai, tvarkingai ir širdingai kalbėti.

Mokėti gražiai kalbėti, nebūtina reikalinga tam prigimtai gabumai. Tiesa, yra žmonių, kurie turi prigimtus gerų ir pasekmingų kalbėtojų gabumus, tačiau galima beveik kiekvienam išsiauklėti graži, įtikinanti kalba. Praktika padaro stebuklus. Visų pirma reikia mokintis garsiai skaityti ir stengtis aiškiai, taisykliškai tarti žodžius. Vėliaus reikia privačiai mokintis kalbėti ir dar vėliaus reikia mėginti praktikuotis viešai aiškiai, tvarkingai, ir širdingai kalbėti, kuomet kalbatės su savo draugais ne biznio pasikalbėjimuose. Visuomet reikia atminti, kad mokinatės įtikinančiai kalbėti, o pamatysite, kad greitai laiku jusų iškalbumas žymiai pasigerins.

Taigi žinant kokią svarbią rolę vaidina gyvenime žmogaus iškalbumas ir mokėjimas įtikinančiai kalbėti, negaila nei pastangų dėti, kad to pasiekus. Ypač SLA. organizatoriai turi rimtos domės į tai atkreipti, jei nori būti pasekmingi savo darbuotėje.

KONKURSO DARBUOTOJŲ PRANEŠIMAI

191 kp., W. Frankfort, Ill., org. P. A. Deveikis praneša: „Malonėkit prisūsti „bunčiuką“ aplikacijų — suaugusiems ir vaikams, nes ką buvot prisūntę, tai su K. Kubilium pasidalinom pusiau ir kaip matote aš jau pritrūksiu. O be aplikacijų baugu ir gatvėje pasirodyti, nes kitą kart gali pasigaut naują narį, tad be aplikacijos praseina riestai. Jau porą kartų man taip pasitaikė, nuo to laiko nei kojos iš namų nekeilu be aplikacijos. Aš nuo savęs patariu organizatoriams sekti organe „Tėvynėje“ organizatoriams patarimus. Tai yra puiki medžiaga renkanti naujus narius, žinoma, kartais kaip nuo kurių moterelių gaunu ir gerai vėjo. Bet apsisukęs nueinu ir vėl pakalbinti, tai žiūrėk ir gauri pirrašyti, jeigu ne jos sunų, tai vyra, o ant galo prisizada ir pati prirašyt, tik nusiskundžia, kad prastai darbą eina anglių kasyklose. Aš nuo savęs patariu visiems darbuotojams ir SLA. organizatoriams, kad jeigu vieną kartą gauri kur nors su šluota išvyt, tai neišsigaskit, nes reikiama psekmes. Sugrįšk į antrą ar trečią dieną į tą pačią vietą, kur gavai „išdeportuot“, tikras esu, kad gauri pirrašyt naują narį. Man irgi pradžia galvą laužė, bet dabar nėra to mėnesio, kad negaučiau kletu naujų narių pirrašyti. Psekmes mano darbo del gerovės SLA. yra sekamos. Gėgužio mėnesy pirrašiau 3 naujus narius; birželio — 5; liepos — 4; rugp. — 5; rugs. — 5. Viso 22 didelius ir 1 j vaikų skyrių. Tai dar nevisi.“

Oh boy, pranešimas! Daugiau tokių organizatorių Antnam Auksiniam Konkursui, o neliks nei vieno Amerikosje lietuvio, kuris neprigulėtų prie SLA. Organizatoriai, pasinaudokite šiais brolio Deveikio patarimais.

226 kp., Chicago, Ill., org. K. J. Semaška rašo: „Malonėkite man prisūsti apie 15 aplikacijų, nes kurias buvot prisūntę pirmiau jau visas išbaigiau. Kai patyriaus, tai galima sakyti, kad žmonės nesipriešina rašyti prie SLA. Reikia tik rimtai dalykus perstatyti ir kiekvienas blaivas žmogus su noru prisirašo prie SLA.“

Kitas geras pranešimas! Suprantama, žmonėms nėra jokio išrokavimo priešintis prirašymui prie SLA., nes kiekvienas naujai prisirašantis narys momentaliai pastoja lygiu savininku turtingiausios lietuvių organizacijos kaip ir tie nariai, kurie priguli nuo pat susitvėrimo Susivienijimo. Mes senai sakome, kad rimtai SLA. naudingumą perstatūs kiekvienam blaivam žmogui, jis su džiaugsimu rašysis prie mūsų organizacijos. Šitą faktą dabar pakartoja ir brolis Semaška.

255 kp., Chicago Heights, Ill., org. J. Albuskis praneša: „Spalių 3 d. kuopos susirinkime perstatiau 10 naujų narių į SLA. — 4 j didžiųjų skyrių ir 6 j vaikų skyrių. Nors ir po bisšk, bet vis didiname savo kuopą nariais, kad ir nedidelėje šioje lietuvių kolonijoje mums darbutis tenka. Prie progos noriu ištarti širdingą ačiū tiems mūsų kuopos nariams, kurie pagelbsti man darbutis. Kai tik prikalbina ar sužino norintį prisirašyti prie SLA., tuojaus praneša man, o tuomet aš su savo „ofisu“ užbaigiu darbą. Tai labai puikų, kad mūsų kuopos nariai taip sutartinai dirba. Sekančiam kuopos susirinkime tikiuosi ir vėl su naujais kandidatais pasirodyti.“

Ir trečias geras pranešimas! Tik mes nesutinkame su brolio Albuskio nusižeminiu. Pri-

S. L. A. REIKALAI

VISUR KALBAMA APIE SLA.

Bevažinėjant man atostogų laiku po kai kuriuos Amerikos miestus, kaip tai Detroitą, New Bostoną, Clevelandą, Lakewoodą, Niagara Falls ir Canadą, teko patirti, kad visur kalbama apie *Susivienijimą Lietuvių Amerikoje* ir reikiama jam geriausias prijautimas. Kuone visose vietose teko man kalbėtis su įvairių partijų bei pažiūrų žmonėmis, kurių daugelis dar nėra SLA. nariais ir yra klerikalų rėmėjais, tačiau išikalbėjęs su jais plačiau ir išaiškinus dalykus, paaiškėjo, kad jie SLA., kaip didžiausiai apdraudęs lietuvių organizacijai pasaulyje prijaučia ir kiekvienas iš jų, po ilgo pasikalbėjimo, išreiškė geriausių atsinešimą linkui mūsų brangios organizacijos — *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje* ir linkėjo geriausių pasekmių jo ateidiam.

Kad skaitytojams būtų aiškiau, čionai paminėsiu trumpai kai kurias vietas paskyrai.

New Boston, Mich., tai yra mažas miestukas, randasi 30 mylių tolimo nuo Detroitaus, vakarų pusėj. Šiame miestuky lietuvių, galima sakyti, taip kaip nėra, todėl ir SLA. kuopos nesiranda. Apylinkėse šalimais miestuko apyvenė ukininkai, tarpe kurių randasi nemažas skaitlius ir lietuvių. Besikalbant su jais apie jų ukiskus reikalus, prisiminiau ir apie SLA. kuopos įsteigimą New Bostone bei jo apylinkėj. Tokį mano prisiminimą ukininkai su mielu noru patvirtino ir, paklausinti informacijų, prižadėjo laikui bėgant sutverti S. L. A. kuopą iš ukininkų ir jų augančių šeimų, kurios, reikia pasidžiaugti, augina tikrai lietuviškoje dvasioje.

Detroit, Mich., tai yra gana skaitlingai lietuviškas apgyventas miestas. Šiame mieste gyvenuoja dvi SLA. kuopos, tačiau palyginus lietuvių skaičių šiame mieste su priklausančiais prie SLA., tai bus tik lašas vandens juroje. Tokiame mieste, kai Detroitas, mažiau- siai nors 5,000 lietuvių *turėtų* priklausyti prie SLA. Prijautimas SLA. visokių pažvalgų žmonių, kaip bepažįstai apdraudus organizacijai, yra labai geras. Su kuriais tik teko kalbėti, net ir su gana karštais katalikais, apie SLA., visi linkėjo SLA. greitai laiku susilaukti 25,000 narių ir 2,000,000 dolerių kapitalo. Taigi akyvaizdoje čionai kalbamųjų faktų, leidžia manyti, kad greitai laiku ir Detroito abejose kuopose rasis nors 5,000 narių.

Lakewood, Ohio, tai yra priemiestis Clevelando. Čionai gyvenanti SLA. nariai priklauso Clevelande esančiose kuopose. Ši vieta randasi gana dailioje vietoje ant ežero kranto. Šiam puikiam Clevelando priemiesty gyvena senas SLA. ir visuomenės darbuotojas bei Lietuvos reikalų rėmėjas gerb. L. Baltrukonis su šeima. Atsilankius man gerb. Baltrukonių vilon ir kalbatės apie įvairius dalykus, neužmiršta ir SLA. Gerb. Baltrukonis, nors jau nejaunas ir per daugelį metų sunkaus visuomeninio darbo nuvargintas žmogus, tačiau jis įdomauja SLA. reikalais ir gana gyvai seka jo vidutinį judėjimą. Po trumpo pasikalbėjimo jis tvirtai pareiškė, kad S. L. A. greitai laiku turi daugti iki 25,000 nariams ir nors 2,000,000 dolerių kapitalo. Ant pabaigos dar priminė, kad jis pirrašys prie SLA. ir savo smelį Jurgį, universiteto studentą. Jo dukrelė Julytė, visiems gerai žinoma dainininkė, visuomenės darbuotoja ir Lietuvos reikalų rėmėja, nenorėdama savo senam tėtušiu apsilėisti, pareiškė: „O aš pirrašysiu savo jausniausią sesutę.“

PASITEISINIMAS IR NESĄMONĖS.

„Varpo“ redakcijai labai nepatiko, kam „Tėvynės“ redaktorius pasakė, kad Chicago politikierių siuntinėjami lapeliai su „Varpo“ firmos antgalviu, yra „Varpo“ vaju. Savo piktame straipsnyje „Varpo“ redakcija primeta mums ir blogus norus ir visokių kitus „griekus“ už tokį išsireiškimą, bet tuo patim kartu vengia pasisakyti savo nusistatymą tuo klausimu. Paaškina tik tiek, kad D-ras Graičūnas ar kas kitas kreipėsi pas p. Kaulakį, kuris spausdina „Varpą“ ir su jo pagalba vogčiomis atsispausdinę tą „Varpe“ tilpusią polemiką su „Varpo“ antrašte lape-

lyje, išsiuntinėjo jį SLA. kuopoms. Vadinasi, šitai padaryta be „Varpo“ redakcijos ir administracijos žinios, vienok už šitokią „vagystę“ „Varpo“ antgalvio tai požeminiai agitacijai pati „Varpo“ redakcija nieko nesako ir net nepaieikia tų „vagių“. Išvada aiški: *padarytas geras darbas.*

Kuomet „Varpo“ redakcija net prieš vogčiomis naudojimą jos firmos vardą nutyli ir tuo būdu užgria tokią nerimtą akciją, tai ji netur teisės pyktauti, kuomet mes pasakėme, kad tas darbas yra varomas „Varpo“ firmos vardu, nes tik rennybėje tame lapely viskas paslėpta slapyvardžiais ir tik „Varpas“ oficialiai figuruoja. Butų idomu žinoti kokią išvadą butų padaręs „Varpo“ redaktorius budamas mūsų vietoje? Jis mus išbara ir visokių priekaištų padaro, tačiau nei puse žodžio neprisimena, kaip reikėjo pasielgti, kuomet SLA. darbuotojai reikalauja reaguoti į tokią slapukų nerimtą akciją S. L. A. reikalais.

Toliaus jis mums prikaišioja karščiamasi ir karstu kaltina, kad mes nevėdėm polemiką su „Varpu“ delei to lapelio, kuomet jis tilpo „Varpe“. Tai kur-gi čia karščiamasis, kad net reikia bartis delei nevėdimo polemikų su jumis? Čionai turime pasakyti gerb. „Varpo“ redakcijai, kad mes neprivalome polemizuoti su pašaline spauda SLA. reikalus. Mūsų organizacija turi savo organą, kuriame kiekvienas narys gali išreikšti savo nuomonę įvairiais organizacijos reikalais. Bet kuomet neprapyti advakatai slapukų būdu su lapalėliais lenda į Susivien. Liet. Amer. kuopas, kad sukiršinų SLA. narius prieš organizacijos viršininkus nesąmones skelbiant, tai tuomet jau neužtenka vien „Tėvynės“ reakeijos polemikos su „Varpu“ ar su jo giriamais slapukais. Ir štai kodėl mes laukėm, kad pats SLA. prezidentas oficialiai paaškinatų tuos klausimus, kuriais kaltinami SLA. viršininkai.

Toliaus „Varpo“ redakcija nepamatuotai kartoja savo šmeižtus prieš SLA. Pildomąją Tarybą ir „Tėvynės“ redakciją ir save pateisina tuomi, kad esą „mes rašome apie tuos dalykus taip, kaip jie mums atrodo“. Vienok p. „Varpo“ redaktorius, jei jis yra rimtas žmogus, turi sutikti su tuo faktu, kad dalykų išrodymas, ypač žiurinti juos per siaurus jau iš anksto tam tikru tikslu aptepus akinius, ir jų tikroji padėtis yra du skirtingi dalykai. Niekas negali pamatyti dalykų tokiais, kokiais jie yra, jei jų pilnai nežino ir nenori sužinot, o vien savo iš anksto nustatytos tikslo siekia. Ir šitą savo nusistatymą gerb. „Varpo“ redakcija patvirtina, kartodama šmeižtus prieš SLA. Pildomąją Tarybą ir „Tėvynės“ redakciją jau po to, kuomet į tai yra atvē-jū atvējais paaškinata.

Pav. p. „Varpo“ redaktorius tikrina, kad „Tėvynės“ redakcija pataikauja socialistams ir bolševikams ir tą savo tikrinimą pama-

tuoja vien išsvajotais kaltinimais, kad būk „Tėvynės“ redaktorius atsiskakęs dalyvauti tautinių laikraščių redaktorių suvažiavime, kaip vienas mūsų tautinės srovės atstovų. Šitai gali kalbėti tik tokis žmogus, kuriam esamieji faktai nieko nereiškia. Visų pirma turime pasakyti, kad „Tėvynės“ redaktorius dalyvavo net dviejuose tautinių laikraščių redaktorių suvažiavimuose tomis teidsimis, kokias jam suteikė SLA. Apšvietos Komisija ir Pildomoji Taryba. Reikia atminti, kad „Tėvynės“ redaktorius turi prisilaikyti SLA. Seimų nutarimų ir pasiduoti juridikeijai tų organų, kuriuos SLA. Seimai išrenka oficialiam organizacijos organui kontroliuoti. Pagaliau, yra didžiausia nesąmonė kaltinti „Tėvynės“ redaktorių už tai, kad jis nedalyvavo minimuose tautinių laikraščių redaktorių suvažiavimuose „kaipo vienas mūsų tautinės srovės atstovų“. Svarbiausiai, niekas „Tėvynės“ redaktoriaus negaliojo tuose suvažiavimuose atstovauti „mūsų tautinę srovę“, o antra, vardu SLA. oficialio organo niekas negali atstovauti bent kurių mūsų sriovių, nes Susivienijimas yra nepartinė organizacija ir kaip tokios ir pats organas turi būti bipartyvus. Pagaliau, net ir SLA. Seimų yra nutarta ir įsakyta S. L. A. organui nesikišti į sriovių ir partijų reikalus, iki tos sriovės ar partijos nesikiša į SLA. reikalus. Taigi kiekvienam SLA. nariui žinoma, kad „Tėvynės“ redaktorius negali eiti „mūsų tautinės srovės“ atstovybės keliu ar kitų sriovių keliais, nežiurint kiek to norėtų „Varpo“ redakcija ar kas kitas.

Is šito trumpo paaškinimo matome kiek yra logikos ir teisybės „Varpo“ redaktoriaus piktuose kaltinimuose „Tėvynės“ redakcijos polemikos su „Varpu“ ar su jo giriamais slapukais. Ir štai kodėl mes laukėm, kad pats SLA. prezidentas oficialiai paaškinatų tuos klausimus, kuriais kaltinami SLA. viršininkai.

Bet į šitai turime pasakyti tik tiek, kad nėra jokios galimybės polemizuoti su gerb. „Varpo“ redakcija SLA. reikalais. Visų pirma, ji jokiais faktais nepasiremdama, arba esamą dalykų padėti iškraipydama, daro nerimtus priekaištus SLA. viršininkams ir į tai užtenka atsakyti vienu žodžiu: šmeižtas! Rimta polemika galima tik tuomet, kai oponentas skaitosi su faktais ir kai tų faktų interpretacija ar dalykų padėties nežinojimas sudaro nuomonų skirtumą. Bet kuomet išėinama tyksliai diskredituoti žmones ir kuomet kas nors paaškina, kad dalykai yra visai kitaip, negu tame diskreditavime tikrinama, tai vietoje rimtų argumentų pradeda prikašioti „lapiuojimus ant kornų“, „baimę nustojū-

mo džiabi" ir kiti tolygus vaikiški priekaištai daroma, tuomet, aišku, jokia rimta polemika negalima. Ir gerb. „Varpo“ redakcija tokiomis „kritikomis“ pra- cijoje pasižymėjo, kas ir įtikino mus, kad su ja ne- verta eiti į jokias kritikas ir į visas jos polemikas SLA. reikalais užtenka tik ranka numoti. Todėl ar- gerb. „Varpo“ redakcija pyksta ar ne, mes dar kartą pasisakome, kad su ja pole- mizuoti mes neturime ma-žiausio noro, nes ji savo nu- sistame polemikos reikalais nesilaiko rimto pagrindo. Tai ir viskas.

PRIMAM — VAZIUOJAM!

Gerb. SLA. Prezidento „challenge“ primame ir va- ziuojam prie 5,000 naujų narių. Vakarinių Valstijų SLA. kuopos apsiima prirašyti tą skait- linę iki sekamo SLA. Seimo. Ei, čikagiečiai, sukrusime — subruskime ir prirašykime 5,000 naujų narių į SLA. Ap- skričiai: 2-ras, 6-tas ir 12-tas valio į darbą. Parodikime ry- tiečiams, kad jms toli gražu prisilyginti vakariečiams visi- me kame.

Apskričių organizatoriai stverkimės į darbą; lai rytie- čiai prirašinėja naujus narius į „graboriui skyrių“, t. y. ant \$150.00 pomirtinės, o mes va- kariečiai prirašinėjam ir tuk- stantinių skyrių ir įrodykime ry- tiečiams, kad mes netuščiai kal- bame ir norime Centrą SLA. turėti Chicagoje, didžiausioje lietuvių kolonijoje. Įrodykime — įtikrinkime rytiečius, kad mes turime rimtą pagrindą reikalauti Centro perkėlimo iš New Yorko į Chicago.

Į darbą visos SLA. kuopos Illinojas, Wisconsin, Indiano ir Michigano valstijų — pasi- rodykime ką mes galim! Tik sutartinai visi SLA. nariai gel- bėkime savo kuopų organizato- riams. Tėnykite kaip sklana- džiai 36-tos kuopos organizato- riams sekai; delto sekai, kad visi nariai gelsi. Musų 36-tos kuopos organizatorius p. A. S. Braūlis tikrai jau pir- mą dvaną laimėjo Antram Auksiniame Konkurse, nes jau turi su kaupu šimtą naujų na- rių prirašes. 36-tos kuopa yra pasiryžus turėti savo sąrašę ly- giai vieną tukstantį narių, kad galėtų pasivadinti Tukstantine SLA. Kuopa. Nedaug 36-tai kuopai betruksta. Visi 36-tos kuopos nariai jau įsitikino, kad pripildys kvotą — ir tai toli gražu prieš užsidarant Antram Auksiniam Konkursui.

Mes 36-tos kuopos nariai sa- vo duotąjį žodį išpildysime. Na, ir jūs Ill., Wis., Ind. ir Mich. valstijų kuopos neapsi- leiskite ir pergalę musų pusėje. Dr. A. L. Graičunas.

IS SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

14 kp., Cleveland, Ohio. Musų kuopa laikė savo mėnės- sinį susirinkimą 1 d. spalio. Pirmiausia buvo svarstoma bė- ganti reikalai, toliau išduota raportai įvairių komisijų, tar- pe kurių buvo raportas delega- to, paskirto prie rengimo pro- testo prieš Lietuvos valdžios žiaurumą, kuris yra iniciaty- va bolševikų organizacijai. Rap- ortas priimta ir duota įneši- mas ir parentas atsaukti mu- sų delegatų ir nepasidėti prie- to darbo, kas vėl sukėlė daug- triukšmo ir bereikalingo laiko- eikvojimo; diskusijose dalyva- vo visų pažiurų nariai. Kai- rieji teisinosi, kad reikalingas protestas prieš žiaurumą tu- joduų klerikalų ir tt. Lietuviai vėl ginčino, kad užtenka protes- to, išnešto SLA. Pildomosios Tarybos. Katalikų pusės vienas žmogelis net taip toli nu- ė, kad pasakė: „Jeigu ne ku-

nagai, tai ir dabar nebutų dar Lietuva laisva“. Po ilgų dis- kusijų nutarta 17 balsų prieš 13, kad musų kuopa prisidėtų oficialiai prie minėto protesto. Jei kurie nariai iš to pasipik- tys, tai jų pačių kaltė už nesilankymą skaitlingiau į kuopos susirinkimus. Kiek patėmijau, tai kada tik yra skaitlingi su- sirinkimai, tai musų kairiųjų politikierių beveik negirdėti ir nedrįsta lysti su savo politika į musų kuopą, bet kaip tik nėra skaitlingas susirinkimas. tu- met jie greit išėina su viso- kiais savo partijos nauda su- manymais, kurie sugadina visu- narių upą, kaip ir šio „protes- to“ rengimui prisidėti užman- yas. Taipgi nutarta, kad kuop- pa turėtų savo kalbėtoją, kuris turi buti SLA. 14-tos kuopos nariu.

Prie musų kuopos prisirašę sekanti 3 nauji nariai: A. Ba- ranauskas, O. Baranauskienė ir M. Baranauskaitė. Persikėlę iš 275 kp., Springfield, Ill. M. Miliauskiene ir J. Leponis. Li- gonių musų kuopoje randasi 4. Kuopos gerovei nutarta rengti šeimyniškas vakareles ir paskirta rengimo komisijon J. Gotoveckas, J. Martinaitis ir A. J. Naunčikas. Dieną pas- kelbs pati komisija.

Toliau išduota raportas fi- nansų raštininko, kuris skam- bėjo sekančiai: Jeigu pereitą 1925 metų bertainį \$967.67 Balansas izde liepos 1 d., 1925 metų 94.06

Viso pinigų — \$1,061.73 Išlaidų (pasiūsta Centr.) 908.62 Lieka kuopos izde \$150.11 Narių stovis: Naujų priim- ta, 6, persikėlė iš kitur 9, iš- brauktų 1, persikėlė į kitur 5. Suspenduotų 5. Vaikų Skyriuje 5. Gerame stovyje augusių 260

Viso narių 270 Tas parodo, kad musų kuop- pa gyvuoją gana gerai. Tik dirbkime iš vieno ir palikime politiką už durų, nes ši yra labdarybės organizacija, o ta- da daug nuveiksime netik savo organizacijai, bet ir lietuvių visuomenėi.

F. J. Žuris, korespondentas.

212 kp., Kenosha, Wis.

SLA. 212 kuopos narys J. Šokelis gal bus jau penki me- tai kaip papuolė į bepročių na- mus. Kelis sykius kuopa buvo nuskyrus komisiją ištirti jo padėjimą ir jeigu pasirodytų galima, kad išreikalauti jį pa- liuosuoti. Pereito mėnesio su- sirinkime irgi buvo išrinkta ko- misija: F. Rasčius ir J. Mačiulis, kad jie juomi pasirupintų. Pastarajam susirinkime komi- sijai išdavus raportą paaiškėjo, kad J. Šokelis yra nebeprotis, bet tik turi silpną protą ir jeigu atsirastų giminių ar taip gerų žmonių, kurie apsiimtų jį pri- daboti, tai gal galima butų ne- kuriam laikui išimti ir jeigu pasirodytų, kad įgauna norma- lų protą, tai galima butų visišk- ai paliuosuoti iš beprotnamio. J. Šokelis turi pusėtinais pinigų pas gimines. Kuopa jo pinigų irgi turi \$100.00. Taigi jei kas apsiimtų jį pridaboti gautų at- lygimą.

Rengimo protesto prieš kle- rikalų smurtą Lietuvoje komi- sijai raportą išdavė. Prie pa- rengimo protesto buvo prisidė- ję trys vietos draugijos. Gal- bėjo p. Grigaitis. Aukų paden- triukšmo ir bereikalingo laiko- eikvojimo; diskusijose dalyva- vo visų pažiurų nariai. Kai- rieji teisinosi, kad reikalingas protestas prieš žiaurumą tu- joduų klerikalų ir tt. Lietuviai vėl ginčino, kad užtenka protes- to, išnešto SLA. Pildomosios Tarybos. Katalikų pusės vienas žmogelis net taip toli nu- ė, kad pasakė: „Jeigu ne ku-

289-tos kuopos, Harvey, Ill., atstovų nesiranda. Taigi suvažiavime dalyvauja penkis kuopos su 21 atstovų, dešimtis atstovų neatvyko.

5. Rinkimas suvažiavimo pir- mininko — išrinktas A. Vilis 11 balsų prieš p. K. Rugio 7 balsus.

6. Vienbalsiai nutarta prim- ti 6-tą apskritį 208-tą mote- rų kuopą ir 74-tą kp.

7. Skaitomas protokolas iš- praeito suvažiavimo, tapo pri- imtas be pataisymų.

8. Skaityta keli laišškai nuo

255 kp., CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Spalių 4 d. musų kuopa sta- tūtė scenon 3 veiksmų veiklą. Nekuriems lošėjams reikėjo truputį daugiau pasimokinti savo roles. Bet abelnai paėmus vaidinimas buvo neblogas ir kaip nuo darbininkų žmonių daugiau reikalauti ir negalima.

Davatkos norėjo pakentki musų veikimui, bet jų visos pastangos nuėjo niekais. Nors publikos buvo neperdaugiau- siai, bet girdėjau, kad kuopai dar liko pelno apie 30 dolerių. Vadinasi, vietiniai lietuviai daugiau rėmė SLA. 255 kuop- jos parengimą, negu davatkų surengtą pramogą ir tas mus- džiugina. Taip ir reikia pasi- elgti visuomet ir parodyti pro- greso priešams, kad jų pastan- gos kenkti SLA. parengimams visuomet nueis niekais.

J. Albuskis, 255 kp. organizatorius.

SLA. 6-tos APSKRICIO PROTOKOLAS.

Chicago ir apylinkės SLA. kuopų delegatų suvažiavimas įvyko rugsėjo 20 d. North Side, Liuosybės salėje, 1822 Wabansia Ave. Tai antras iš eilės šio naujo apskričio suva- žiavimas.

1. Apskričio pirmininkė po- nia K. Katkevičienė atidarė se- siją antrą val. po pietų. Trum- pas žodžiais paaiškino šio su- važiavimo svarbumą ir reika- lingumą. Priimta dienotvarkis kaip išskaitytas.

2. Suvažiavimas suteikia teisę pirmininkei paskirti įvai- rias komisijas. Į mandatų ko- misiją įėjo: N. Dubauskas, S. Šuolienė ir P. S. Rindokas. Į rezoliucijų komisiją: Dr. Montvidas, P. Prusis ir Balec- kienė.

3. Pirmininkė pakvietė šiuos kalbėtojus pakalbėti, kad jie pareikštų savo mintis ir įspū- džius apie apskritį ir visą SLA. gerovę. Kalba Dr. Montvidas, p. K. J. Semaška, P. Balec- kienė, p. P. S. Rindokas, p. P. Šuolienė. Svečiai: p. F. Laba- nauskas, 194-tos kp. sek., p. St. Grišius, Lietuviių Politinio Izdo pirm., taipgi ir 129-tos kp. pirm. Jiedu pareiškė daug- linkėjimų ir vilties, jog jų kuop- os vėliau ar anksčiau prisidės prie šio apskričio.

4. Mandatų komisija prane- ša kiek randasi kuopų mandatų ir atstovų.

226-tos kuopos šie delegatai randasi: Dr. A. Montvidas, K. J. Semaška, K. Rugis, A. Vilis, F. Prusis, K. Čepukas, F. Har- monas ir N. Dubauskas, — viso 8. Neatvyko 3 — A. Gričius, Radžius ir Budris.

185-tos kuopos iš Indiana Harbor, Ind., šie: P. Rudis, Ju- lis, kad jie juomi pasirupintų. Pastarajam susirinkime komi- sijai išdavus raportą paaiškėjo, kad J. Šokelis yra nebeprotis, bet tik turi silpną protą ir jeigu atsirastų giminių ar taip gerų žmonių, kurie apsiimtų jį pri- daboti, tai gal galima butų ne- kuriam laikui išimti ir jeigu pasirodytų, kad įgauna norma- lų protą, tai galima butų visišk- ai paliuosuoti iš beprotnamio. J. Šokelis turi pusėtinais pinigų pas gimines. Kuopa jo pinigų irgi turi \$100.00. Taigi jei kas apsiimtų jį pridaboti gautų at- lygimą.

134-tos moterų kuopos randa- si: A. Valančauskienė, K. Kat- kevičienė, Z. Žilvitiene ir P. Balec- kienė — viso 4. Neatvy- ko M. Galecienė.

74-tos kp., So. Chicago, Ill., yra mandatas, kuriuo įgalioja- mas vienas atstovas J. Trijo- nis.

289-tos kuopos, Harvey, Ill., atstovų nesiranda. Taigi suvažiavime dalyvauja penkis kuopos su 21 atstovų, dešimtis atstovų neatvyko.

5. Rinkimas suvažiavimo pir- mininko — išrinktas A. Vilis 11 balsų prieš p. K. Rugio 7 balsus.

6. Vienbalsiai nutarta prim- ti 6-tą apskritį 208-tą mote- rų kuopą ir 74-tą kp.

7. Skaitomas protokolas iš- praeito suvažiavimo, tapo pri- imtas be pataisymų.

8. Skaityta keli laišškai nuo

kuopų, butent, 74-tos kp. p. J. Trijonis, kuris praneša, jog šiame suvažiavime negalėjęs būti dėl svarbių priežasčių. Diskutuotas laiškas 36-tos kuop- pos. Visas reikalas pavesta valdybai iširti.

9. Valdybos raportai. Visi valdybos nariai išduoda verbalį raportą, pažymėdami, jog laiko tarpis tarp suvažiavimų nebu- vo ilgas, tad įvykinti neviską buvo galima. Raportai vien- balsiai priimti.

10. SLA. 6-to apskr. statu- to komisijos raportas, kuri susidėjo iš Dr. Montvido, K. Katkevičienės ir K. Rugio. Jie pranešė, jog įstatus jau paga- mino ir galima pradėti disku- suoti juos. Komisijos pirm., Dr. Montvidas, perskaitė sykį ištisai, o paskui po paragrafą atskirai, kad būtų galima aiš- kiai žinoti ir suprasti. Kiek- vienas paagrafas buvo skiriam apkalbam s ir balsuojamas — su labai mažais pataisymais ta- po vienbalsiai 6-to apskričio statusas užgirtas ir sulig jo ap- skritis tvarkysis.

11. Svarstoma apie atpaus- dinimą kngutės formoje ap- skričio statuto. Nutarta, kad jis tilptų musų organe „Tėvy- nėje“ ir kad kiekvienas atsto- vas išsikrptų ir savo žiniai lai- kytusius tuos įstatus.

12. Maršjuto ir Jaunuolių klausimas palikta valdybai ir organizatoriu.

13. P. S. Rindokas įneša 185-tos kuopos sumanymą, kad 6-tas apskritis paragintų kuop- as, kad jos savo parengimuose, k. t. baliuose, koncertuose ir kitose pramogose varytų agi- taciją už SLA. žodžiu ar tam tikra literatura. Nutarta dide- le didžiūma prieš du, kad kuop- om būtų pranešta apie šį nu- tarimą.

14. P. Balec- kienė palietė Pildomosios Tarybos nuosprenđi- rementavimą seno SLA. namo ir tam reikalui asiguojama 25 tukstantai dolerių. Kalbėjo Dr. Montvidas, p. K. Čepukas, namų statymo kontraktorius, ir kiti. Didžiūma kalbėjojo pro- dūne, ypatingai p. Čepukas, kad nėra vertas tas senas namas taisymo. Čia, Chicagoje, gal- ma naują namą tokio dydžio pastatyti už 30 tukstančių dol. Nutarta vienbalsiai, kad ap- skričio valdyba praneštų kuop- oms apie šį tarimą ir kad kuop- os darytų spaudimą į P. T., kad ji remontavimo reikala- atidėtų iki Seimui.

15. Sekamam apskričio suva- žiavimui nominuota šios dvi vietos: Bridgeportas ir Brighton Park. Bridgeportas gavo 18 bal. prieš 3, tad sekamas suva- žiavimas ir įvyks Bridgeporte. Laikas paliktas valdybai nu- skirti.

16. Suvažiavimas užsibaigė 6-tą val. po pietų.

A. Vilis — suvaž. pirm., K. J. Semaška — prot. rašt.

SLA. 6-to APSKRICIO ISTATAL.

Naujai įsikuręs SLA. kuopų 6-tas apskritis, į kurį įeina Chicago ir apylinkės kuopos, savo suvažiavime rugsėjo 20 d. priėmė sekamus įstatus ir pat- varkymus:

Apskričio tikslas.

1. Susitelkimas Chicago ir apylinkės SLA. kuopų našes. niam darbui kuopų ir visos org- anizacijos labui.

2. Apskritys niekad neper- žengia SLA. konstitucijos, pat- varkymų ir įsigyvenusių papro- čių, taipgi saugoja, kad kuopos ir nariai pildytų tai, nenaudotų organizacijos turto ir vardo privalicams ir pašalinicams tiks- lams ir savo elgėsiu nedarytų jai negarbės ir nestatytų jos į pavojų.

3. Apskritys rūpinasi meliš- auklėjimu ir palaikymu link sa- vo tautos ir šalies kaip suaugu- siųjų taip ir čia gimusių lietu- vių jaunuolių tarpe.

4. Kulturalinis darbas vedamas paskaitomis, prakalbotomis, mo- kyklėlių kurimu, dailės ir pasi- linksminimo pramogomis, lite- raturos platinimu ir tt.

Apskričio sąstatas.

1. 6-tąjį apskritį sudaro Chi- cago ir apylinkės SLA. kuop- os.

2. Kiekviena kuopa atstovus renka į apskritį po vieną nuo kiekvienos 10 narių.

3. Kuopos renka atstovus vieniemis metams priešmetu- niuose arba metiniuose su- sirinkimuose; kuopos, vėliau stojančios į apskritį, renka atstovus bile susirinkime, bet jie pasilieka atstovais iki metų pabaigos; delegatų praši- nus, suspendavus arba jam atsisakius, kuopa gali jo vieton išrinkti kitą bile susirinkime.

Apskričio turtas.

1. Kuopos moka į apskritį po 5c. nuo kiekvieno jose esa- ciono nario metinės duoklės.

2. Pelnas iš parengimų ir ki- tos nepermatomos įplaukos.

Suvažiavimai.

1. Išrinktieji atstovai laiko tris reguliarius suvažiavimus metuose kas keturi mėnesiai laikotarpiuose.

2. Reikalui atsiradus ir di- džiumai valdybos narių sutikus gali būti šaukiamas specialis suvažiavimas.

3. Metinis suvažiavimas sa- suo mėnesį renka apskričio val- dybą ir pastoviasias komisijas.

4. Valdybos ir komisijų na- riai gali būti renkami tik teis- čiai susitavimai.

5. Apskričio valdybą sudaro pirmininkas, vice-pirmininkas, raštininkas, išdininkas, tvark- darys ir organizatorius.

6. Pastoviosios komisijos: švietimo, pramogų, kontrolės ir kitos reikalui atsiradus.

7. Suvažiavimai planuoja ir didžiūma balsų taria apskričio darbuotė.

8. Jie gali pakeisti apskričio įstatus ir pridėti naujų tik me- tiniame suvažiavime ir nema- žiau kaip dviem trečdaliais esančių atstovų balsų.

9. Atstovas, kuris savo elgė- siu kalba arba balsavimu aiš- kiai pasirodo esąs bolševikas arba komunistas arba aiškus iš- šalnininkas, gali būti suspen- duotas didžiūmai valdybos na- rių nutariūs. Valdybos nuo- sprendį gali pakeisti du treč- dalių esančių suvažiavime at- stovų, suspenduotiesiems atsto- vams nebalsuojant.

Viršininkai.

1. Viršininkai renkami di- džiuma balsų metiniuose suva- žiavimuose.

2. Viršininkais negali būti renkami bolševikai arba komu- nistai ir aiškus jų šalininkai.

3. Viršininku gali tapti tik tokis atstovas, kuris yra SLA. išbuvęs nemažiau 12 mėnesių, ir yra gerame stovyje savo kuopoj per visą tą laiką.

4. Penkiems suvažiavime esantiems atstovams įdavus valdybai rašytą įrodymą, kad vienas ar kitas valdybos narys yra arba tapo bolševikas arba aiškus jų šalininkas, valdyba didžiūma balsų, apskaltintajam nebusuojant, gali pašalinti jį iš viršininko vietos.

5. Viršininkui neinant savo pareigų tinkamai, suvažiavimas jį gali atstatyti iš vietos di- džiuma balsų.

6. Viršininkai apmokami už jų darbą sulig metinio suvaži- avimo tarimo.

Pastaba. Viršininkų parei- gos yra vienodos visose organi- zacijose, todėl negalima eikvoti brangios vietos „Tėvynėj“ jų išdėstymui. Pats 6-to apskri- čio suvažiavimas negašius lai- ko jų gvildenimui, o paliko taip, kaip įstatų komisija buvo patvarkiusi.

Aprubežiavimus bolševikams 6-tas apskritis padavė vertė.

6. Kultūrinis darbas vedamas paskaitomis, prakalbotomis, mo- kyklėlių kurimu, dailės ir pasi- linksminimo pramogomis, lite- raturos platinimu ir tt.

POLEMIKA IR KRITIKA

„Laisvėje“ tilpo korespon- dencija 17 d. rugsėjo aprašy- mas SLA. 21 kp. susirinkimo. Rašoma jog 21 kuopoj atsirado vaidiylikas, kuris savo priešin- mais pakenkia daugeliui kuopos gerų sumanymų. Keli mėnesiai atgal esą 21 kp. buvo rekomen- duota užsiprenumeruoti „Dar- bininko Sveikatos“ 10 egz. Ne- tiesia! Buvo siuloma 20 egz. po 2 dol. kiekviena. Esą parduo- sime po 3 dol., tai padarysime ger pelno.

Tiesa, aš tam buvau priešin- gas delto, kad ta draugija, A. L. D. L. D. yra dalimi A. D. P., o Susivienijimui nėra reikalo su jokiom politiskom partijom turėti reikalus. O antra, dar už tą knygą perbrangiai norė- ju gauti ir aš prizadėjau gauti pigiau del 21 kp. narių.

Toliau „Laisvėj“ sakoma, kad vaidiylikas atsinešė glėbį knygų ir pardavinėjo po \$1.75, norėdamas diskredituoti A. L. D. L. D. Netiesa, jys patys diskredituojat tą draugiją, įs- dami kur nereikia su savo „ta- voru“ ir perbrangiai norėdami gauti. Aš priešindamasis užsi- prenumeravimui prizadėjau gauti pigiau tą knygą, tai ir išpildžiau savo prizadą. sučė- dydamas 21 kp. nariams po \$1.25. A. L. D. L. D. yra dis- kredituota per jumis pačius, tai aišku iš to, kad 3 metai at- gal A. L. D. L. D. kuopa turėjo narių apie 400, o dabar beturi tiktai apie 100 narių. Kas kal- tas?

Apvjetos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.

Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.

J. O. Sirvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Įstatų Komisija:

K. Jurgelionis, 8335 So. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Gugis, 8323 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Z. Puišintė-Salnenė, 866 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.

A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.

A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

Dr. S. Biežis, 8114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius, 8303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgelūtė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

M. Baldauskūtė, 60 Third St., Wyoming, Pa.

P. Balickienė, 1804 W. 64-th St., Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main St., Scranton, Pa.

J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

S. Bakanas, Mayview, Pa.

VISI SLA. NARIAI IR NARRS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĒVYNĒJĒ“

mes aplinkybių, nes šitie ele- mentai priedė 2-ą apskritį prie susiskaldymo ir jų tikslu yra gręžti SLA. iš vidaus ir naudoti jį tik savo partijos tikslams. Kada jie pasiliaus tai darę, 6-tas apskritis pa- keis ir tulus patvarkymus link jų.

SLA. PILDOMOSIOS TARY- BOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužia, Mahanoy City, Pa.

Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.

Sekretorė — P. Jurgelūtė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Išdininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.

Izdo Glob. — J. M. Danielis, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Izdo Glob. — M. A. Raginkas, Box 144, Plymouth, Pa.

Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2638 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Line, New York, N. Y.

B. Saloveičikas, 121 Farmington Ave., New Britain, Conn.

K. Strumskis, P. O. Box 342, Brooklyn, N. Y.

Apvjetos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.

Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill.

J. O. Sirvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Įstatų Komisija:

K. Jurgelionis, 8335 So. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Gugis, 8323 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Z. Puišintė-Salnenė, 866 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija:

Naujas Vienuolynų Derlius Lietuvoje

Esamomis žiniomis Lietuvoje norima atidaryti dar naujas vienuolynas. Šio busimo vienuolyno užuomazgos pradžia reikėtų ieškoti bene mūsų netolimajam kraisty.

Po 1905 metų revoliucijos mūsų valstiečiai labai sparčiai pradėjo leisti savo vaikus į mokyklas, bet dėl lėšų stokos ne visi galėjo. Tais pačiais metais Lietuvoj pasipainiojo kažkoks vienuolis iš Italijos, kuris ragino norinčius mokintis siųsti į Italijos silviečių vienuolyną. Tai buvo, tais laikais, bene pigiausia mokykla, nes į metus už mokslą ir pilną užlaikymą reikėjo mokėti regist tik 90 rublių.

Į tą vienuolių mokyklą pirmieji mokiniai įstojo iš Zanavikijs bene A. Skeltytis ir J. Birbilas, kuriuos pasekė ir kiti. Baigę tą mokyklą jie visi tapo Italijoj kunigais vienuoliais. Dabar tokių kunigų vienuolių lietuvių Italijoj jau esama keliolika. Kasmet tie kunigai aplanko Lietuvą ir gabena mūsų jaunimą Italijon mokytis.

Tų kunigų vienuolių tarpe dabar gimęs sumanymas panašų į Italijos vienuolyną įsteigti Lietuvoje.

Sako, kad tam vienuolynui vieta nužiūrėta Jurbarke buvusios ligoninės namuose, kurie, regis, dar tušti teberiožo.

Lietuvoj jau mažne visi apskričiai turi po šokių tokių vienuolynų, greitu laiku susilauksime, kad ir kiekvienas miestelis turės vienuolių lietuvių.

Daug Lietuvoje pradžia, vidurinių ir aukštesnių mokyklų jau yra vienuolių vedamų, ar nėra užsimojimo ir visas Lietuvos mokyklas pavesti globoti vienuoliams ar vienuolėms.

Kaune „Saulės“ mokytojų seminarija pavedama vienuolėms, jezuitai turi savo gimnaziją.

Mariampolėj vienuoliai turi savo aukštesnę mokyklą. Ukmergėj kas tai panašaus steigama. Panevėžy regis mokytojų seminarijos bendrabutis pavestas globoti vienuolėms.

Tauragėj kalbama, kad ir kažkokios vienuolės ar katalikės steigi mokiniams bendrabutį.

Didelis vidurinių ir aukštesnių mokyklų vedėjų nuosimtis yra kunigai, k. a. Mariampolėj mokytojų seminarijos, Telšių gimnazijos, Rievalo, Kražių, Kybartų, Silalės, Šakių ir t. t. Vienuoliai, vienuolės mėgėna ir mokytojauti.

Ir šit rasiit sulauksime dar vieno vienuolyno, į kurį iš Italijos žada parvykti į 60 vienuolių.

Mūsų bankus, prekybą ir pramonę veda veik vieni kunigai, mokyklas jie steigia sau paglemžti, žodžiu, pasaulinius inteligentus stumia iš visur.

Visiems ištikimiems dartinėms Lietuvos klierui inteligentams pasiulytina, jei turi savo vaikų, leisti juos į vienuolius ir kunigus, nes jei jie dar iš kunigo malonės valgo duoną, tai jų vaikams jos gali netekti... („L.Ž.“). *Juodas Masonas*

Babravičiaus Triumfas Bostone

Artistas Juozas Babravičius klauso Bostono Muzikos Mokykloje mokinių dainavimo. Čionai dainuojanti mergina yra p-lė Rachelė Berns, kurią p. Babravičius nusprendė esant geriausia dainininke šioje mokykloje.

Taip netikėtai, taip umai įvyko Bostone tokie dalykai, apie kuriuos tik kelios savaitės atgal nebuvo nei mislyta, nei sapnuota. Nei iš šio, nei iš to vietinis Amerikos Lietuvių Vaizbos Butas paskelbia, kad atvyksta Bostonan jau kitose Amerikos lietuvių kolonijose pagarsėjęs lietuvis artistas-dainininkas Juozas Babravičius, kuris duos koncertą Symphony salėje. Well, Babravičius, Symphony salė, tai nepaprastas mums reiškinys! Mes, Bostono lietuvi, tik atsidusdavome atsilankę į Symphony salę, kuomet joje pasaulinės garbės artistai dainuodavo. Mes nei nesvajojome, kad mes, mažučiai lietuvi, tik atsidusdavome atsilankę į Symphony salę, kuomet nors pasirodysime Symphony didžiulėj salėj. Ir štai išgirstame: Artistas Babravičius dainuos Symphony salėje. Ar čia tas bostoniškis Amerikos Lietuvių Vaizbos Butas juokus krečia, ar čia ištikro tas Babravičius yra toks milžinas? — ne vienas pamisloms.

Bostono lietuvi draugingi žmonės ir įdomaujanti kiekvieno žymesniu apsiirėškimu lietuvių gyvenime. Išgirstam, kad rugsėjo 23 d. atvyksta Bostonan tas garsusis Babravičius. Bėgam visi į gelžkelio stotį sutikti ir pamatyti to visų laukiama Babravičius. Susirenkam viršaus 300 lietuvių stotyje ir laukiame ateinančio traukinio. Štai ir traukinys atvaizdau — štai ir Babravičius! Sutikome, pamatėm ir nieko nepaprasto — Babravičius kaip ir visi žmonės: gražus, linksmas ir malonus žmogus, tai ir viskas. Jį čionai, stoty, sutiko ir miesto valdžios atstovas ir nusivėzė. Kur? — ne visiems teko sužinoti.

Tik antrytojus sužinojome, kuomet pamatėm vietinėje amerikony spaudoje paveiksliu ir aprašymus, kad Babravičius Bostono teko tokia garbė, kokios tik labai reti svečiai pasiekia. Jis buvo oficialiai priimtas miesto Rotušėje, paties mąjoro kabinete ir čionai jam pateikta didelis auksinis raktas ir Bostono miesta į oficialis Bostono miesto albumas. Aa! Tai šitoks Babravičius! — džiaugiamės visi. Be niekur nieko įsigauti Bostono amerikony spaudon net su paveikslais, ne by kas gali.

Bet šito neužtenka. Štai ir vėl amerikony laikraščiuose paviekslai ir aprašymai, kad mūsų Babravičius aplankė Bostono Muzikos Mokyklą, kurioje išklauses mokinių dainavimo išrinko jam geriausiai patinkamą dainininkę. Šita garbė teko p-lėi Rachelė Berns, neturtinagai Bostono mergaitei. Šitą įvyki labai gražiai ir sentimentaliai aprašė vietiniai laikra-

čiai, ypač įtakingas Bostono dienraštis „Post“ savo sekma-dienio laidoje, spalij 4 d., patalpindamas ir p. Babravičius dar du paveiksli: kuomet jis dar buvo paprastu, neturtinagu jaunikačiu ir Lietuvoje budamas žvėjodavo ir kitą jau apsiirėgusį j „Sivilijos Kirpėjo“ opero grafo Malvaviva kostiumą. Tilpo spaudoje ir kitas paveikslas ir aprašymas, kuris parodo kuomet p. Babravičius klausė minėtos muzikos mokyklos dainininkų.

Bet ir po šitų visų atsitikimų, ne vienas iš Bostono lietuvių vis lyg nenorėjom tikėti, kad lietuvis artistas dainuos Bostono didžiulėj Symphony salėj. Nejaugi mums, lietuviams, čionai pasirodyti? Nejaugi mes išeisime su garbe ir amerikony spauda apie mus gerai atsilieps? Tačiau ką be padarysi — reikia eiti į Symphony salę, kaip bus, taip bus! Einam visi, kas tik galim. Ir reikia pasakyti, kad su maža išimtimi visa publika buvo lietuvi. Amerikonų ir kitų tautiųjų koncertų lankytojų nedaug. Mat mūsų Babravičius amerikonomams nežinomas. Publikos susirinko tiek kad užpildė apie pusę didžiulės Symphony salės, kurioje telpa, rodo, apie 4,000 publikos. Nejaugi ir lyg baisu čionai sėdėti. Juk mes, lietuvi, nepratę pasitikėti savo įėjomis tokiam dideliame m. traukime. Mes vis jaučiamės mažais, silpnaisiais už kitus... Štai scenoje pasirodo ir mūsų Babravičius su savo akomponistu p. Bardisėvskiu. Šitą didžiulėj salėj jiedu išrodo tokiais mažyčiais, o lietuvių širdyse plasnėja abejonės: nejaugi mums pasiseks, nejaugi? Rodos, ir mūsų artistas tą patį jaučia... Nors jis išėjo į sceną drąsiai, su pasitikėjimu, tačiau atsistojęs stovi ir laukia, tarsi nedrįsdamas pradėti dainuoti, lyg prašydamas mūsų pagalbos... Publikai visai nurikimas, pasigirdo švelnus piano akordai ir žiūrėdamas žemyn, lyg bijodamas savo balsų p. Babravičius įdidžiulėj salę, mūsų artistas uždainavo apityliu balsu J. Gruodžio kūrinių: „Visur tylia, visi dar miega, užmiršę rusesčius vargus... Tik staiga artistas pakelia drąsiai galvą ir žengęs žingsnį pirmyn aukštesnėmis gaidomis paleidžia savo galingą balsą, kuris pripildo pilną salę ir publika perleikia pirmo nusistebėjimo smarki banga, o po to kiekvieno lietuviu, buvusio šioj salėj, širdis atgija, prisipildo šilto džiaugsmo jausmu ir kiekvienas lengvai atsikvėpęs pakartoja: Tai mat kokis mūsų Babravičius! Ir momentaliai Babravičius išauga į didelį, galingą dainos karalių, iškyla į

žavėjantį muzikos pasaulį ir čionai galingai viešpatauja ir mus visus kartu su savim kelia, pasididžiavimo, pergalės vainiku vainikuoja. Jo neapsakomai maloniam, galingam dainavime tarsi girdime: matot lietuvi, ir mes esame lygūs kitoms tautoms, ir mes galime su garbe pasirodyti kulturingam pasauliui.

Pabaigus dainą, sugriauna galingi džiaugsmo aplovismentai, kuriuose aiškiai girdi: štai ir mes, lietuvi, triumfuojame, štai kokius artistus turime! Ir taip visą vakarą lydėjo kiekvieną p. Babravičiaus sudainuotą dainą toki patys džiaugsmo ir pasididžiavimo jausmu užantį aplodismentai. O jo dainuojamos dainos rodos viena už kitą gražesnė, malonesnė. Ir mes net su sąromis akysėmis plojam ir reikalaujam, kad jis pakartotų kiekvieną numerį. Visas ilgas programos, rodo, tik trumpu švystelėjimu prašoko ir jau po koncertui...

Antrytojus, spalij 5 d., pilna vietinė amerikony spauda aprašymų apie šį neužmiršiną koncertą. Bostono amerikony spaudoje gauti tokias recenzijas vien savo užtarnavimu, jokiu pinigų nemokėjus, tai jau yra labai didelis dalykas. Ir visa išimtinai Bostono spauda atsiliepė apie šį koncertą kuogeriausiai ir aukštos garbės vainiku apvainikavo mūsų artistą Babravičių. Kadangi ne esu muzikas ir nesijaučiu gals parašyti tinkamą šio koncerto recenziją, tai čionai paduosiu artimiausiam vertime iš svarbiausio Bostono dienraščio — „Boston Evening Transcript“ aprašymą šio koncerto. Šis laikraštis rašo sekamai: „Sekmadienių popietiniai koncertai Symphony salėje prasidėjo su palaimintu pasekmingumu vakar su lietuvių tenoru, iki 1919 m. buvusiu su Rusijos Karališka Opera Maskvoje, Juozu Babravičium. Publika, didžiūmoje iš jo tautiečių, apie pusę salės užpildanti, susirinko jo pasveikinti ir išgirsti. Jo programos didžiūmoje buvo išnegrirdėtų dainų. Daugelis kurių buvo tų kompozitorių, kurie nėra žinomi Vakarų koncertinėms salėms. Šios dainos, matomai, buvo dainuojamos Rytų Europos kalbomis. Nei vardai nebuvo išversti angliu kalba, nei g. žodžių vertimas nebuvo paduotas šiam programai. Todėl ir apie dainas prietaisina kalbėti ir jas spręsti gryčionai sėdėti. Juk mes, lietuvi, nepratę pasitikėti savo įėjomis tokiam dideliame m. traukime. Mes vis jaučiamės mažais, silpnaisiais už kitus... Štai scenoje pasirodo ir mūsų Babravičius su savo akomponistu p. Bardisėvskiu. Šitą didžiulėj salėj jiedu išrodo tokiais mažyčiais, o lietuvių širdyse plasnėja abejonės: nejaugi mums pasiseks, nejaugi? Rodos, ir mūsų artistas tą patį jaučia... Nors jis išėjo į sceną drąsiai, su pasitikėjimu, tačiau atsistojęs stovi ir laukia, tarsi nedrįsdamas pradėti dainuoti, lyg prašydamas mūsų pagalbos... Publikai visai nurikimas, pasigirdo švelnus piano akordai ir žiūrėdamas žemyn, lyg bijodamas savo balsų p. Babravičius įdidžiulėj salę, mūsų artistas uždainavo apityliu balsu J. Gruodžio kūrinių: „Visur tylia, visi dar miega, užmiršę rusesčius vargus... Tik staiga artistas pakelia drąsiai galvą ir žengęs žingsnį pirmyn aukštesnėmis gaidomis paleidžia savo galingą balsą, kuris pripildo pilną salę ir publika perleikia pirmo nusistebėjimo smarki banga, o po to kiekvieno lietuviu, buvusio šioj salėj, širdis atgija, prisipildo šilto džiaugsmo jausmu ir kiekvienas lengvai atsikvėpęs pakartoja: Tai mat kokis mūsų Babravičius! Ir momentaliai Babravičius išauga į didelį, galingą dainos karalių, iškyla į

J. Gruodžio dainos — „Visur Tyla“ ir „Agunelės“ parodo jį tokiu kompozitoriumu, kurį norėtum juo tankiau girdėti. Plautumas, kontrastas, natūralis plaukimas širdy jaučiamas melodijos pirmoje dainoje, žavėjimas, malonumas, dramatiškas pasiekimas aukščiausio čukuro antroje, tas viskas J. Gruodžio padaro „Dievo įkvėptu kompozitoriumu“. Ir tarsi kompozitorium ir dainininku buvo vienas p. Babravičius, perdavęs klausytojams šias dainas. Taipgi specialio pažymėjimo užsitarnauja nepaprastas artistiškas pasirodymas Petrausko kūriny „Tykiai, tykiai Nemūnėlis teka.“ Su puikiais pianisimais, laipsniškais pasikėlimais, išdidžiu jausmu jis papuošė šitą dainą. Bokštu tvirtumo, kalno viršūnės gražybė ir didybė buvo jo dainuojamas Rachmaninovo kūriny — „Aš ne pranašas“. Tostio „April“ — pasirodo gera daina — didžiai jausmingai išpildyta. Kita Tostio daina — „Vorrei Morri“ sudainuota didesniu gražumu, negu mes esame parašę girdėti šį kompozitorių. Įvairios operų arijos taipgi iškiltos, tačiau nedaug aukščiau jų paprasto aukštumo. Chromatismas (pustoniai) arijose Čaikovskio operos „Eugen Onegin“ ir Rimsky-Korsakovo „Saulės himne“ iš „Aukštinio Gaiduko“ operos nevisuomet buvo pilnam tone.“

Tai šitai įvertina amerikony spauda artisto Babravičiaus dainavimą ir mūsų kompozitorių kūrinius. Ir reikia pažymėti, kad šitą recenziją rašė net tokis muzikas, kuris pastebi dainoje praleistus pustonius, kuriais yra garsus Čaikovskis. Šitą pastabą — „nevisuomet buvo pilnai tone“ pats p. Babravičius paaiškina sekamai: Patys sunkieji kuriniai buvo palikti ant galo ir kuomet juos dainavo, jau buvo gerokai priverges, tad ir pats jautęs, kad poroj vietų praleido pustonius — paėmė pilnu tonu, ypač aukštąsias gaidas. Ir šitą skirtumą tegali nugirsti tik geras muzikas, kuris artimai pažįsta Čaikovskio kūrinius. Taigi aišku, kiekie žmonės amerikony spauda koncertų recenzijas rašo ir jie šitai įvertina p. Babravičiaus koncertą.

Taigi Babravičius pilnu pasisekimu užtriumfavo Bostone. Ir netik mūsų pamylėtas artistas triumfuoja — su juo kartu triumfuojam ir mes, Bostono lietuvi. Jis iškėlė amerikony muzikos židinį — Symphony salę netik save, netik mūsų gražias dainas ir jų kompozitorių, bet iškėlė ir mus, lietuvi, amerikony akysė. Dabar ir mes jaučiamės jau lygūs kitoms tautoms Bostono Symphony salėj. Už šitą viską, apart p. Babravičiaus, kuris stovi pirmoje vietoje, didžiausia padėka priguli Bostono Amerikos Lietuvių Vaizbos Butui, ypač jo komisijai šį koncertą rengusiai: p. Vincui Jenkins (Jan-kauskui), p. K. Šidlauskui ir adv. F. J. Bagociui. Ypač p. Jenkins daug šituo žvilgsniu pasidarbavo. Garbė bostoniečiams šito triumfo pasiekus.

Beveik bostonietis.

Atremkime Klerikalų Ataką

Lietuvos klerikalų puolimas pažangiosios visuomenės ir jos spaudos tikrai jau pasiekė aukščiausio laipsnio. Ir tie klerikalų reakciniai žygiai kasdien darosi žiauresni. Ateinančios žinios iš Lietuvos mums praneša, kad tenatitiniai pažangieji laikraščiai vienas po kitą netik konfiskuojami, baudžiami administracinėmis baudomis, redaktoriai tasmomi po teismus, bei kišami į kalėjimus. Arba gauname iš Lietuvos laikra-

šiu baltais puslapiais, cenzuros išbraukytus... Kodel taip daroma? Nejaugi toji spauda yra antivalstybinė? Aišku, kad ne! Juk to negali rimtai įrodyti nei vienas klerikalų ponelis. Juk prie tos spaudos yra susispietę tie žmonės, kurie nuo „Aušros“ ir „Varpo“ laikų dirba Lietuvos laisvei; kurie ant savo pečių yra pernešę tonus literatūros į Lietuvą iš užsienio, kada Lietuvoje spauda buvo uždrausta; kurie ilgus metus yra sėdėję caro kalėjimuose už Lietuvos laisvės darbus! Kada tie žmonės jau dirbo Lietuvos laisvei, tuo laiku šiandieniniai klerikalų poneliai visuomenei buvo nežinomi, daugelis iš jų dar be kelnučių straksinėjo. Čia jau ganėtinai aišku, kad prieš juos einama ne kaipo prieš antivalstybinius nusistačiusius žmones, bet kaipo prieš mūsų tautos patriarkus, kaipo prieš aikštėn iškėlėjus klerikalų pragaištinę jų darbų Lietuvai ir Lietuvos visuomenei.

Amerikiečiai lietuvi, kurie tiek daug esame pasidarbavę Lietuvai, kurie esame daug triuso padėję ir gausias aukas sudėję, taipgi vieton padėkos gavome antausį. Musų spauda, kuri tiek daug triuso padėjus lietuvių gavinimui išsviėjo, j, juose kurtyme tėvynės meilės — jau neranda vietos tarpe musų brolių gyvenančių tėvynėje. Jau net laikraštis „Tėvynė“ neabejotinai buvo norima uždrausti įvežti ir platininti Lietuvoje, kad jis negalėtų lankyti savo skaitytojų Lietuvoje, tad nebut nuostabu, jei panašus likimas patiktų ir kitus mūsų laikraščius, nes pas klerikalus viskas galima.

Atsižvelgiant į tą viską, kiekvienam aišku, kad klerikalai tai daro su tikslu, kad pirm businčių rinkimų sunaikinti pažangiąją spaudą, kad Lietuvos kaimiečių bakažės langus uždengtų juodu uždangalu, per kurį jie negalėtų matyti klerikalų suvalių ir tokiu būdu sekančiuose rinkimuose klerikalai vėl galėtų likt i Lietuvos viešpačiais.

Aš nemanau, kad tokis klerikalų žygis paveiktų Amerikos lietuvius, atitolindamas juos nuo Lietuvos reikalų. Tas tik paskatins mums prie didesnio ir energingesnio darbo; tas tik geriau sucentuos musų veikimą, kad greičiau Lietuvos kunigus suvairius į bažnyčias Dievą garbinti, kur jie privalo buti, o šalies tvarkymo reikalus pavesti atatinkamiems žmonėms.

Tad visi Amerikos lietuvi, kuriems tik rūpi Lietuvos ateitis, kiekvienas privalėtų visomis išgalėmis prisidėti prie kovos su juoduju kleru už Lietuvos ateitį, už jos žmonių laisvę ir gerbuvį. Mūsų visų pareiga suteikti kuodidžiausią paramą Lietuvos pažangiajai demokratijai, kad ji nugalėtų klerikalų užmačias sekamuose Seimo rinkimuose. Ir dabar jau laikas visiems prie to ruoštis, nes iki rinkimų jau nedaug laiko belik. Tautiniai liberalinio nusistatymo Amerikos lietuvi privalėtų paremti Amerikos Lietuvių Politinį Išdą, kurį kontroliuoja Sandara ir jo pagalba teikia partamą Lietuvos pažangiajai partijai — Valstiečiams Liaudininkams. Stokime visi visais mums galimais ir priemonais budais paremti Lietuvos pažangiąją demokratiją, kovojančią už Lietuvos ateitį, jos žmonių laisvę ir gerbuvį.

K. J. Paulauskas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Chicagiečiai lietuviai šviečiasi ir kultūrinasi sparčiai; prieg tam vystosi nepaprastu greitumu smulkioji vertelgvstė tarp lietuvių. Visoje Lietuvoje ir kitose Amerikos lietuvių kolonijose kruvon sudėjus, neturi tiek automobilių, kiek chicagiečiai lietuviai turi. Čia tukstantais skaitoma savininkų automobilių. Čia net grynai lietuvių „taksikiabų“ kompanija gyvuoja — „The Hub Cab Co.“ Čia du lietuvių Bankai, kurių depozitai (indėliai) perviršija dešimtį milijonų dolerių. Čia simta-tukstantinės lietuvių krautuvės visokių rušių: rakančių, aukšarų, drabužių, muzikalų instrumentų, radio dalių, elektrikos padarų ir tt. Čia tukstantais priskaitoma savininkų namų, kurių turtas siekia dešimtimis milijonų dolerių. Taigi — „so far so good!“

Bet iki šiol maža atkreipta domės į čia gimusį ir priaugusį jaunimą, apie kurį lietuvių visuomenė mažai žino. Kur jaunimas dingsta? Ar jis lietuviškas, ir ką jis dirba — veikia? Kaip pelno sau kasdieninę duoną?

Amerikoj priaugęs jaunimas, tai be išimties baltarankiai — geri amatninkai, menininkai ir profesionalai. Abi lytys — vyrai ir merginos neužsileidžia vieni kitiems. Kur neisi, ten rasi čia gimusius lietuvi ar lietuvaite clerką; ar bankose, ar departamentinėse krautuvėse, ar ofisuose advokatų, daktarų, pramininkų, fabrikantų — visur lietuvaite ar lietuvis užėmė ir tai nepaskutinės vietas. Nemažai lietuvių rasi vedėjais skyrjū pramonės ofisuose. Iš šalies žiurint rodo jau jie niekam bendra neturi — su ateiviais lietuviams. Bet tik prisimink, užkalbink juos, tai nusistebėsi, nes jie visa siela lietuvi ir nemažai susidomėję Lietuvos

valstybe. Lietuvos atgimimu. Tik jų pažvalga daugiau ekonomiško pobūdžio: žiuri į praktiškąjį gyvenimo pusę, į tikrajį kasdieninį gyvenimą, o ne sapnininkauja — svajojia. Tėvinainis jis neblogesnis už ateivį, tik daugiau pasitikintis savo jėgomis, o ne mielširdystei ir iš kitur pagalbos nelaukia. Štai „Chicago Daily News“, „The Chicago Tribune“, „The Chicago American“, „Examiner“ ar taip kokis Amerikos žurnalas nespės idėti kokį nors straipsnelį apie Lietuvą, tai žiūrėk visi amerikiečiai lietuvių kilmės ir diskutuoja tarp savęs. Žinoma visada simpatinga ir su pasididžiavimu mini apie savo tėvų šalį. Štai p. P. S. Mowrer per kelis numerius „Chicago Daily News“ rugsėjo mėn., š. m., aprašė ekonominę ir politinę Lietuvos padėtį, tai kai žvirbliai čirškėjo — neliautinai diskutavo ir Lietuvos priešam nesukupėjo epitetų.

Nesykį išvažiavus su jaunimu į miškus už Chicago ribų ir įsikalbėjus — pasirodo, kad lietuviškų dainelių nemažai moka sudainuoti. Gerbiamas Justinas Kulis, Bridgeporto dalies seniausios ir didžiausios vaistinės savininkas, tankiai sukrauna savo automobilin pustuzinį jaunimo ir išveža už miesto ribų, pakvėpuoti tyru oru; tada tai patogiausią progą vesti propagandą Lietuvos naudai. Šitokius išvažiavimus jaunimas taip pamylėjo, kad neretai susitaria pustuzinis automobilis — ir iššina tikra gegužinė. Jaunimas tik ir dainuoja lietuviškas daineles. Smagu ir malonu jų tarpe praleisti keletą valandų.

Jei čia, Chicagoje, senieji lietuvių veikėjai ir laikraštija daugiau susidomėtų jaunimu, tai čiagimij visur butų galima surinkti ir suburti vienanburin. Manau, kad SLA. tąją už-

duotį atlikti galėtų be didelių pastangų ir pinigų išlaidų.

Dar ir štai kas pastebėta: iš provincijos, iš mažų miestelių šeimos su priaugiančiais vaikais bėga ir keliasi į didesnius miestus ir čia jau ant visados apsigyvena. Priežastis bėgimo į didesnius miestus yra dvejoja. Pirmą priežastis ir gal svarbiausia, tai tėvai nori jų priaugantiems vaikams suteikti progą pabaigimui aukštojo profesionalio mokslo; mat provincijoj nėra panašios rūšies mokyklų. Antra priežastis, tai provincijoj ir mažuose miesteliuose nėra vaikams darbo ir ateities. Čia jau ir patys vaikai, nesutikus tėvams sykiu važiuoti į didesnius miestus apsigyventi, neretai palieka tėvus ir vieni patys važiuoja įsiekdami geresnės ateities gyvenimui. Šiame atsitikime daug vaikų abiejų lyčių žūna kaip lietuvių ir nemažas nuosimtis paklysta, palieka sunkenybę draugijai.

Tai štai Chicagos veikėjams ir laikraštijai naujas darbas; priglėbti tam darbui galėtų S. L. A. daug pagelbėti, tik reikia prie to rimtais planais eiti. Čia gimęs lietuvis supranta naudingumą ir reikšmę apdraudos ir pašalpos. Reikia tik planingai pradėti darbą.

Lietuvos Vyčiai galėtų nuosėkliausiai šią dirvą išnaudoti, bet jų programos persiauras. Jie suvartyti bobinėjant raščiaus giedoti ir nieko daugiau. Tad iš Vyčių nors daug pasitiktėta, bet nieko apčiuoipamo, našaus nepasielkta, graila tik laiko sugaišinto.

Patogiausia, tai prie SLA. sutverti Vyčiams panašią jaunimo organizaciją, kad galėtumėm pasiekti to tikslo mūsų jaunimo auklėjimui. Ir sekantis SLA. Seimas turėtų šį klausimą galutinai išspręsti.

Dr. A. L. Graičunas.

PHILADELPHIA, PA.

Rugsėjo 27 d., š. m., Lietuvos Muzikališkojo sveitinėjimo koncerto Liet. Muz. Namų Bendrovės ir Gedimino Klubo prakalbos ir sėdinti šeimininkė vakarienė. Svečių ir viešnių vakarienėjimo dalyvavo pusėtinai gražus burelis. Vakarienės laike buvo išpildytas ir gražus programėlis.

Programas susidėjo iš šešių numerių sekamai: 1. Elena Bučinskaitė, soprano solo — a) „Plaukia sau laivelis“ — St. Šimkus; b) Santa Lucija. 2. Petras Vyčas, tenoras solo — a) „Meilė“ — Aleksio; b) „Meilė Tėvynės“ — Puccini. 3. Elena Bučinskaitė, piano solo — a) „The Robin's Return“ — Fisher. b) „Chinot Race March“ — Poull. 4. Ona Taukelevičiūtė ir Julija Gapsiūtė, duetas — a) „Ant kalno karkalai“ — M. Petrasukas; b) „Birutė“ — M. Petrasukas. 5. J. O. Širvydo prakalba. 6. Petras Vyčas, tenoras solo — a) „O kaip miela išgirst“ — Kačanauko; b) „Jaunystės daina“ — Verdi. Pianu lydėjo gerb. Streleckienė. Programo vedėjas (tostmasteris) buvo J. V. Grinuis.

Pradėjus vakarieniauti visų pirma gerb. J. V. Grinuis, varde L. M. N. B. ir G. Klubo, pasveikino svečius ir viešnius, pareiškdamas šios vakarienės tikslą. Toliau sekė programos išpildymas.

Programo dalyvavusios ypatos geriausia savo užduotis atliko pil. Petras Vyčas, ką liudijo svečių smarkūs aplovismentai ir buvo antru kartu išauktas sudainuoti „Jaunystės dainą“. Panelė Elena Bučinskaitė irgi savo užduotį atliko gerai, ką liudijo taipgi smarkūs aplovismentai. Panelės Ona Taukelevičiūtė ir Julija Gapsiūtė savo užduotis atliko

jos laikui bėgant bus geros dainininkės.

Baigiant programą išpildyti, vakaro vedėjas perstoto kalbėti svečiai — „Vienybės“ redaktorių gerb. J. O. Širvydą, tik ką sugrįžusį iš Lietuvos, kurio kalbos visi laukė, tikėdamiesi ką nors naujo išgirsti iš Lietuvos piliečių dabartinio gyvenimo. Kalbėtojas prakalbą tęsė apie porą valandų. Daugiausia papasakojo apie Lietuvos kaimiečių gyvenimą. Kokis tenais skirtumas yra dabar sulyginus su apie 20 metų atgal. Tarpe kitko kalbėtojas pasakė, kad Lietuvos, kaimuose kultura, apšvieta ir susipratimas kad ir pamažu, bet žymiai yra pakilęs, o ypač tarpe jaunimui. Sako, tik tiek blogai yra, kad Lietuvos jaunimas nėra tinkamai aprūpinamas darbu. Tai iš tos priežasties priversta yra bėgti į užsienį sau duonos pelnyt.

O kaslink patriotingumo, tai kalbėtojas sako, kad Lietuvos kaimiečiai didesni patriotai ir už Lietuvos sostinės Kauno ponus. Toliau kalbėtojas sakė, Lietuvoj visur girdisi nusiskundimai, kad blogas gyvenimas, perdideli mokesčiai, peikė dabartinį valdžią. Girdi žmonės sakant, esą bėpigu kad taip būtų, kaip seniaus buvo. O paklausus jų, ar norėtum gyveniti po Rusijos ar kita kokia svetimta valdžia, tai gausi atsakymą, kad neborim daugias jokios svetimtos valdžios. Apie birželio 20-tos dienos Lietuvos Seime įvykius kaimiečiai mažai ką ir nežino, nes valdžia labai draudžia apie tai ir kalbėti. O

Užbaigus kalbėtoji kalbėti, buvo duota keli klausimai, į kuriuos kalbėtojas, gerb. J. O. Širvydas, mandagiai atsakinėjo. Po prakalbos ir po vakarienės visi sustoję sudainavo „Lietuva Tėvynė Musų“. Tuomi vistikas gražiai ir užsibaigė.

Laike vakarienės svečiams patarnavo šios ypatos: prižiūrėtojas gerb. A. Meškauskis, uniformuotos patarnautojos panelės: J. Avizienitė, J. Petrikiūtė, B. Stalkiūtė, J. Jeckitūtė, J. Saitėvičiūtė, J. Rimdeikiūtė ir kiti.

laikraščių į kaimus maža tepalininkės.

Kalbėtojas ragino visus, kad kiekvienas iš Amerikos siųstų gerus laikraščius ir knygas savoj giminėms ir draugams Lietuvos. Girdi, Lietuvos kaimo žmonės pageidauja iš Amerikos sveikos literatūros. Baigdamas savo prakalbą, ragino ir putarė amerikiečiams lietuviams, kurie turi po keletą tukstančių dolerių, važiuoti į Lietuvą ir pirkti sau ukius.

Užbaigus kalbėtoji kalbėti, buvo duota keli klausimai, į kuriuos kalbėtojas, gerb. J. O. Širvydas, mandagiai atsakinėjo. Po prakalbos ir po vakarienės visi sustoję sudainavo „Lietuva Tėvynė Musų“. Tuomi vistikas gražiai ir užsibaigė.

Laike vakarienės svečiams patarnavo šios ypatos: prižiūrėtojas gerb. A. Meškauskis, uniformuotos patarnautojos panelės: J. Avizienitė, J. Petrikiūtė, B. Stalkiūtė, J. Jeckitūtė, J. Saitėvičiūtė, J. Rimdeikiūtė ir kiti.

Taigi varde Lietuvos Muzikališko Namų Bendrovės ir Gedimino Klubo ir varde šio pokilio rengėjų, tariau visiems gerb. svečiams, gerb. kalbėtojui — „Vienybės“ red. J. O. Širvydai, ir visiems patarnautojoms ir programo dalyviams, kuosirdingiausį ačiū!

A. Tvaranavičia.

NEWARK, N. J.

Spalių 1 d. vakare, Šv. Jurgio drajos svetainėje, 180 New York Ave., įvyko Vilniaus Vadavimo Komiteto nepaprastas

susirinkimas, kurį atidarė K-to pirm. A. Masandukas. Apšvarstius sunkią Vilnijos lietuvių padėtį ir butiną reikalą ru-pintis Vilniaus atvadavimu, n-verta kas seka:

1. Suruošti kokį nors vakarą Vilniaus reikalų naudai. Į komisią paskirta J. Daukšys, P. Radzevičienė, J. Sereika.
2. Kreiptis į kitų kolonijų scenos veikėjus, kurie turi išmokę tokius veikalus, kurie dar nebuvo vaidinti Newarko, kad atvyktų pas mus ir juos suvaidintų Vilniaus vadavimo naudai. Todel šiuomi kreipiamasi į gerb. scenos veikėjus ir prašoma tuo reikalu atsišaukti aukščiau telpančiu adresu, raštininko J. Sireikos vardu.
3. Progai pasitaikius surengti prakalbas.
4. Užsidėti mokesčių kiekuris išgal Vilniaus vadavimo reikalams. Šiame susirinkime padarė pradžią, pasižadėdami kas mėnesis mokėti sekamai šie nariai: A. Masandukas — \$1.00; P. Vileikis, J. Daukšys, J. Ju-cius, J. Bujauskas, O. Bujaus-

kie, V. Antulis, V. Aimonas J. Sereika po 25c.; E. Zupkie-nė, P. Radzevičienė, A. Pranienė po 10c. Tiklas šio fondo bus Vilniaus vadavimas, tei-kiant pašalpą našlaičių prieg-laudoms ir kitėms Vilniaus lietuvių butiniams reikalams. Taigi broliai ir sesės newar-kiečiai nepasigailėkite kelių centų ir prisidėkite prie šio bu-relio, kuris pradėjo veikti šitą svarbų ir prakilyn darbą. Jei visi Amerikos lietuviai mokėtų nors po 10c. į mėnesį Vilniaus vadavimo reikalams, tai kas-met sudėtume tokias sumas pi-nigų, kad būtų aprūpinti visi Vilniaus lietuvių reikalai ir tautinis darbas visoje užbroto-je Lenkai Lietuvos dalyje bu-ty galima varyti tokiu frontu, kad nežūlo ir pats Vilniaus atvadavimas virstų realum įvy-kiu.

Šio komiteto susirinkimai bus laikomi kas pirmą ketvirtadie-nį kiekvieno mėnesio. Visi vie-tos lietuviai kviečiami prisidė-ti prie šio svarbaus darbo.

J. Sereika — rašt.

Biznieriai Garsinkitės „Tėvynėje“.

Telegrafines Pini-gų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteiktus Amerikiečiams galimybes pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerių, o NAUJIENOS pasiūnė už 50 centų.

PINIGAI NUBAINA LIETUVONĮ 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių iš-mokėti kam reikia gražinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų \$11.25	400 litų \$42.50	700 litų \$73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,

1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Kas tai yra —

„ZMONIJOS ISTORIJA“

Tai yra puikiausia paveikluota, 500 svirų puslapių knyga pradedanti apskaiti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvūnų, apskaito plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją. Leidžia „Dirva“ — kas iš kalno užsiprenumeruos gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)

Didžiausias veikalas už tokius pinigus! — Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje. (Reikalaukit cirkuliro dykai, paaiškinančio apie knyga)

„GALIUNAS“

Drama iš Lietuvos pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

„DIRVOS“ KNYGYNAS,

3352 Superior Avenue, CLEVELAND, O.

„VILNIS“

LIETUVIŲ DARBININKŲ DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, 8 PUSLAPIŲ.

Išsėina Utarninkais ir Pėtryčiomis. VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSLOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių. Vieną numerį pažūrėjimui siunčiame veltui. VILNIES prenumeratos kaina Amerikoje: me-tams \$3.00; pusė metų \$1.75; Chicagoje ir užrubežj, metams \$3.50; pusė metų \$2.00.

STRAIPSNIS 144. PIENO PAŠILDYMAS.

Kad pašildžius pieną iki tinkamos temperatūros, idėk bonkute į indą šilto vandens taip, kad vanduo pasemtų visą pieną. Virink, bet neuzvirink. Bandant šiltumą, užlašink ant rankos. Jei jaučiasi maloni šiluma, tai kudiui tikt. Jei pienas per karštas, atvesink, pakišęs po krana šalto vandens.

KUDIKIO LAIKYMAS BONKUTE PENINT.

Kudikiui čiupliant reikia jį ant kelių laikyti, galvą išsint ant rankos. Bonkute reikia laikyti per visą laiką, ir tokioje pozicijoje, kad bonkutes gorkly nuolatos būtų pieno. Jei taip yra tai neišdžiama orui čiuplika. Duok kudiuiui progą gerai sukąsti čiupliką.

Duokite savo kudiui tinkamą pradžia gyvenimui penėdami jį Borden's Eagle Pienu.

Jei pasišsite šį apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, jie pasakys jūsų kalboje, kaip penėti jūsų kudių su Eagle Pienu.

Dept. 12

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNĖ Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
- Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ----- 10c.
- Daktaras iš Prievartos (Komedija) ----- 20c.
- Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
- Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ----- 20c.
- Kas iš Kur Pareina? ----- 20c.
- Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai -- 20c.
- Kelonė į Sidlavą — pusl. 48 ----- 15c.
- Konradas Velenrodas — pusl. 24 ----- 15c.
- Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės ----- 15c.
- Lietuvių Tautos Klausimas Europos apdarais ----- 35c.
- Karės Metu pusl. 102 ----- 40c.
- Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ----- 15c.
- Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ----- 10c.
- Nuo Degtinės — pusl. 19 ----- 10c.
- Petras Žemaitis — pusl. 69 ----- 20c.
- Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
- Susiprato — pusl. 64 ----- 20c.
- Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ----- 10c.
- SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais ----- 2.00
- Viršminėtas knygeles SLA. nariai gaus už pusę kainos.

SEKANCIOS KNYGOS PARSIDUODA UZ PILNĄ KAINĄ:

- Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells) 292 pusl. ----- 2.25
- Angliškai-Lietuviškas žodynas, 834 pusl. 6.50
- Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl. 3.00
- Rankvedis Anglų Kalbos, 310 pusl. 2.50
- Žinynas (iš įvairių mokslo šakų) 392 pusl. 2.25
- Tukstantis ir Viena Naktis — 298 pusl. 1.25
- Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. ----- .75
- Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžia) 103 pusl. ----- .50
- Lietuvos Žemėlapis ----- 1.00
- Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) ----- 4.00
- Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m. leidinys — 260 pusl. ----- 1.00
- Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų ----- 50c.
- Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija -- 35c.
- Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c.
- Aisopo Pasakos — pusl. 364 ----- \$1.25
- Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
- Žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai lietuviškos kalbą. Sutašė A. Lalis. Pust. 1.274. Kaina ----- \$10.00
- Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ----- 1.00
- Taipgi pas mus gaunama M. Petrausk sekancios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.
- Eglė (Žalčių Karalienė) ----- \$10.00
- Žalčio ir Gulbė Dievaičio duetas ----- 75c.
- Liet. Dainos ----- \$1.50
- Birutės arija ----- 80c.
- Pasaka (Dramatiška daina) ----- 80c.
- Kanklės 1920 m. ----- \$2.00
- Aras. kvartetas ----- 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30-th Street NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „Tėvynėje“.

DABAR UŽSIRAŠYK

„AMERIKOS LIETUVI“

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų mokslinių straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekancio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį. Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

VIETINĖS ŽINIOS

SUNKIAI SUSIRGO SLA. IŽDININKAS.

SLA. darbuotojas p. J. Kazakevičius iš Pittston, Pa., spalio 11 d. praneša trumpai SLA. Sekretorei liudną žinią, butent, kad SLA. Iždininkas Tamas Paukštis sunkiai ir kritiškai susirgęs. Priežastis ligos neprašama.

Paskelbdami šį liudną pranešimą visų SLA. narių žiniai, reiškiami gerb. SLA. Iždininkui užuojautos ir linkime kuovkiausiam pasveikti, nes dabar nelaukas sirgti. Dabar darbymečio laikas mūsų organizacijoje ir Iždininkas yra visų darbų ratų ir ratukų tepėjas — jisai SLA. čekiais pakuria ir visų darbuotojų energiją. Taipgi gerb. Iždininke pasveik kuogreičiausiai!

BABRAVICIAUS KONCERTAS PUIKIAI PAVYKO.

Visų Brooklynio ir apylinkės lietuvių su nekantrumu laukiamas mūsų didžiojo artisto Juozo Babravičiaus koncertas jau praėjo. Tai buvo perėjo sekmdienio vakare, Brooklynio Academy of Music gražioje salėje. Šis koncertas, kaip ir buvo galima laukti, praėjo su puikiausiu pasisekimu visais žvilgsniais ir paliko vėl neužmirštinio įspūdžio — tokio įspūdžio, kurį gali palikti tik galingoji daina, plaukianti iš tokio talentingo artisto krutinės, koku yra mūsų Babravičius, kuris moka taip žavėjant, su tokiu malonum, šiltu jausmu papuošti jo dainuojamas dainas. Ištikrųjų tas mūsų Babravičius galingai ir žavėjantį viešpatauja dainos karalijoje. Jis savo malonum, tvirtu balsu, visai nejučiomis pereinančių į aukšnij falsetą (tykų dainavimą) taip sujudina klausytojią, kad nejučiomis iškelti kartu su savimi į neišmatuojamas ir mirtino žmogaus sielai nepasiekiamas aukštybes ir štai nejudamas šiuostai tyros džiaugsmo asarėlės suvilgintas blaktienas...

Juo ilgiau Babravičiaus klausaisi, juo tankiau girdi jį dainuojant, juo labiau jis patinka, juo tankiau ir ilgiau norėtai jo dainavimo klausyti. Šis jo koncertas jau antras Brooklynio ir programos tik su mažu išėmiu mu tas pats, tačiau jis toks naujas, toks žavėjantis, kad tarsi pirmu kartu tas dainas girdi ir rodos pats artistas dabar daug gražiau, daug galingiau dainuoja. Ir ne man vienam taip išrodė — su kuriais tik teko kalbėti, kurie girdėjo p. Babravičių dainuojant pirmiau, visi taip jaučia. O pirmu kartu girdėjusieji jį dainuojant dabar tik kartoja: „Puiku, puiku! Tai pačios dainos Deivės palaimintas dainininkas“. Taip, Babravičius didis, galingas dainininkas — tikras dainos karalius!

Tinkamai įvertinti visą šiam koncerte išpildytą puikų programą, reikia nepaprasto korespondento. Šitai gali padaryti tik pilnas muzikas, koncertų recenzijoms rašyti prirengtas publicistas. Galui pasakyti tik tiek, kad nemaža dalis publikos apgailėstavo, kad permaža lietuviškų dainų dainuota. Galgi ir teisingas apgailėstavimas, nes šis koncertas buvo rengiamas lietuviams. Tuo tarpu iš 19 numerių tik penki kuriniai buvo lietuvių kompozitorių: „Visur tyla“ ir „Aguonėlės“ — J. Gruodžio; „Tykiiai, tykiiai Nemunėlis teka“ — M. Petrausko; „Kur bakužė samanta“ — S. Šimkaus ir „Karvelėlis“ — Sasnausko. Apart to, ir kelis svetimų kompozitorių kurinius sudainavo lietuviškai. Ypač labai galingai ir efektyviai sudainavo p. F. Kiršos

jai „Oh, Printemps“. Tai gražus ir galingas numeris buvo! Taip tarsi ir jauti: „Kaltų nėra, lygybė galios Tekils garbinga veliava!“

Didesnę pusę numerių publika griausmingais aplodismentais privertė artistą pakartoti, ypač lietuviškas dainas. O „Aguonėlės“ buvo priverstas pakartoti net du kartus. Bet ir gražios tos p. Gruodžio „Aguonėlės“!.. Kas liečiasi manęs, tai aš labiau patenkintas, kad mūsų Babravičius parodo save ir svetimų pasaulinių kompozitorių kurinuos, kaip F. P. Tostio „April“, „Vorrei Morirre“; G. Rossinio grafo Almaziva arijoje iš „Sivilijos Kirpėjas“ operos; S. Rachmaninovo „Aš ne pranašas“; J. Verdio Rečitatyvas ir Alfredo arija iš „Traviata“ operos; Čaikovskio Lenskio arija iš „Eug. Oneginas“ operos; Rinsky-Korsakovo „Indusų meilės daina“ iš „Sadko“ operos; A. Buzzi Peccia „Lolita“ ir kt. Tik šitokiame įvairiame programe gali pamatyti ir pajausiti mūsų Babravičių pilnam jo galingo dainavimo majestote, ko vien lietuviškose dainose niekuomet nepajausi. Bet sakau, mūsų lietuvių, ir nemažame skaitliuje, beveiki girdėti daugiau lietuviškų dainų, kurios tokios gražios ir žavėjantios, kuomet artistas Babravičius jas dainuoja.

Šiame koncerte buvo dar ir ta naujanybė, kad dainininko akomponiatorius, p. L. Berdičevskys, paskambino pianu tris kurinius: Brahms'o „Ballade“ ir „Hungarian dance“ pirmoje dalyje programo ir Glier'e'o „Voriations“ — antroje dalyje. Kaip p. Berdičevskis švelnus ir jauningas akomponiatorius, taip ir švelniai ir jausingai valdo pianą, kuomet vienas groja pianui skirtus kurinius. Publiks šį kartą buvo arti pilna sveatinė, kurioje yra apie 1,400 sėdynių. Arčiau koncerto rengėjų stovintieji žmonės tikrina, kad publikos buvo viršaus 1,200. Ir reikia pasakyti, kad publikoje matėsi žmonių netik vietiniai koncertų lankytojai ir iš artimesnės apylinkės, bet buvo svečių net iš Philadelphiaijos, iš Connecticut valstijos ir net iš Bostono. Publikoj neteko sutikti nei vieno, kuris nebutų pilnai patenkintas koncertu. Visi džiaugėsi ir gerėjosi, kad turėjo progos girdėti tokį neužmirštiną lietuvių artisto koncertą. Ir kuomet po paskutinės dainos „Lolita“ — net pakartotos publika atsiseivikino artistą Babravičių nepaprastai širdingais ir sutartinai griausmingais aplodismentais, tai dar nesiskubina iš salės, lyg gailėdamiesi skirtis su ta vieta, kurią tiek malonumo, tiek sielos peno suteikė mums žymusis mūsų artistas — žavėjantis dainininkas Juozas Babravičius. Tikėkimės, kad šitas nepaskutinis kartas girdėti mūsų Babravičių dainuojant.

Reporteris.

„VIENYBES“ KONCERTAS IR BALIUS.

Lapkričio 22 d. „Vienybės“ Bendrovė rengia puikų koncertą Miller's Grand Assembly Hall, Brooklyn. Kiek teko nuigirsti, tai šiame koncerte dalyvaus ir mūsų žymusis artistas Juozas Babravičius, sudainuodamas keletą lietuviškų dainų. Taipgi dalyvaus ir kiti žymūs artistai ir artistės ir Operetės Choras. Po koncertui bus balius, nes koncertas įvyks po pietų, o balius vakare.

Todel patartina visiems vietos lietuviams neužmiršti šios reikšmingos dienos, nes tokį pasilinksminimų netankiai surengiama. Jau dabar kiekvienas turėtų šitą dieną pasižymėti sau ant kalendoriaus ir rengti ir šit iškilmą.

tai iš anksto nusipirkti bilietą. Rengėjų draugas.

SLA. NARĖS RUOSIAMA OPERA.

Kai jau buvo pranešta, kad SLA. narė — dainininkė K. Januškienė-Menkeliniūtė ruošia vaidinimą operos „Cavaleria Rusticana“ lapkr. 1 d., Labor Lyceum Svetainėje. Ji yra pakvietusi žymesnius artistas ir jie visi sykiu perstatys lietuvių publikai tą operą. Koras, sakoma, bus iš Metropolitan Opera, orkestra taipgi rinktinė. Dalyvaus sekanti artistai, kai kurie jau žinomi lietuvių publikai.

Santuzzos rolę vaidins pati Menkeliniūtė; Lools atvaidins Miss Kelly; Lucijos p. Barducienė; Turridu loš A. Jannuzzi; Alfio rolę vaidins S. Garavelli, visos operos konduktorius busis Uzo Barducci.

Visi žymūs dainininkai ir artistai. Januzzi, tenoras, yra apvažinėjęs visas didesnes valstybes su įvairiomis operų kompanijomis. Dainavęs ir Rusijoje. Garavelli mums žinomas geras dainininkas, bet dabar turėsime progą pamatyti jo nepaprastus scenos gabumus. B. Barducci tikrai scenos žvaigždutė. Pagaliau, visiem įdomu bus pamatyti vaidinant ir išgirsti dainuojant operoje ir pačią rengėją — ponią Januškiene.

Patartina visiems SLA. nariams paremti šį reikšmingą parengimą ir paraginti savo draugus ir pažįstamus atsilankyti, nes tuo budu bus suteikta parama jaunai SLA. narei laimintis dainavime. Bilietus galima nusipirkti jau dabar „Vienybėsje“, „Laisvėje“ ir pas pačią rengėją: 35 Sheridan Ave. Muzikos mylėtojas.

BANDITAI APIPLĖŠĖ A. KUNDROTĄ.

„Vienybės“ praneša, kad spalio 1 d., apie 11 val. vakare trys ginkluoti banditai išoko visiems žinomo SLA. nario Antano Kandrotu istaigon, 126 Grand St., ir radę jį vienu vieną, tuoj užriko: „Kelk rankas augštin!“ Potam jį apgalėję, suėmė ir pririšę jo rankas prie sunkiųjų gimnastikos balių. Tada banditai apieškojo jo kišenės ir registrij, o paskui pasmuko ir pėdos jų dingo. Banditai apvogė p. Kandrotą ant virš \$100 ir atėmė aukšnij laikrodėlį. Policija jų smarkiai ieško.

Ant rytojaus gerb. Kandrotą patiko kita nelaimė. Jisai važiuo sau automobiliu ir jį įsigruod didelis keno tai trokas, kuris sudaužė p. Kandrotu automobilių ir sužeidė jį patį į krutinę; šį nelaimė paguldė p. Kandrotą keletui dienų į lovą, vienok dabar jis yra pilnai pasveikęs.

APSIKAIMAI, KAI IR ŠIUKŠLĖ, PATYS VIRŠUN KYLA. KAS PERLŪ IEŠKO, Į GELMĘ TURI LEISTIS.

Paiškau savo vyro Kazimiro Zebelio, kuris 21 metai atgal išvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno Chicago, Ill. Pačina iš miesto Tauragės. Jeigu kas apie jį žino ar jisai pats malonėkite atsišaukti jo žmonos antrašu: Tauragė, Stoties gatvė, Užkuro namas, Marijona Zebeliene, arba Marijona Gražienė (Dilbukė), 57 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y.

Šis paskutinis paieškojimas, nes moteris nori ištekėti. Už suteikimą žinios priderančiai atsilyginsime. Neatsišaukus laike trijų mėnesių, žinomsime kad ju nėra gyvo, nes jau 20 metų kaip neturime apie jį jokios žinios.

dabar važinėja po West Virginijos valstiją su United States Lines reikalais, rašo „Tėvynės“ redaktorium sekamai: „Sveikinu iš pietinės West Virginijos! Broliū, šis kraštas nepanašus į Ameriką... Nors čionai predominuoja 100% amerikoniai, vienok stačiai skurdžių kraštas, nuskuręs ir varge skęstantis. Liudna ir neįauki šita nelaiminga apylinkė.“

IVAIRIOS NEW YORKO ŽINUTĖS.

Roaldos Amundsenas, drąsusis Norvegų ekspedicijų vadas ir pietinio žemės ašigalio atradėjęs, spalio 9 d. atvyko į New Yorką. Jis pranešė, kad sekama mėnesį vėl rengiasi skristi Italų statomu dirizabėliu į šaurinį žemės ašigalį. Jis tikisi, kad yra apie milijono ketvirtųjų mylių žemės plotas tarpė Alaskos ir šiaurinio žemės ašigalio.

Penkios ypatos užmušta ir 19 sužeista vien New Yorke ir jo priemiesčiuose kuomet siautė didelė audra spalio 10 d. Taipgi buvo šalčiausia spalio 10 d. visoj New Yorke istorijoje ir smarkus vėjas pridarė daug medžiaginių nuostolių.

Šešios ypatos užmušta, 12 sužeista, 7 ligoninėse, 4 kalėjime, tai pereito sekmdienio automobilistų dukimo New Yorke rekordas. Ir kuomet tie automobilistai išmoks žmoniškai važinėti!

Visą pereitą savaitę New Yorke ejo registracija piliečių sekamiems balsavimams. Viso užsiregistravo 1,240,432 balsuotojai, arba 23,123 mažiau, negu 1921 m., kuomet ejo New Yorke majoro rinkimai.

Apskaitilvinių Taryba priėmė New Yorke miesto biudžetą 1926 metams, kuris išneša \$430,791,950, arba \$81,173,064.41 daugiau, negu šių metų biudžetas.

Nominavimas demokratų partijos kandidato Walker'o į New Yorke miesto majorus partijai kainavo \$180,940. Vadinasi, politikieriai moka pinigų išleisti ir jie „turi“ pinigų.

Paiškau savo vyro Kazimiro Zebelio, kuris 21 metai atgal išvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno Chicago, Ill. Pačina iš miesto Tauragės. Jeigu kas apie jį žino ar jisai pats malonėkite atsišaukti jo žmonos antrašu: Tauragė, Stoties gatvė, Užkuro namas, Marijona Zebeliene, arba Marijona Gražienė (Dilbukė), 57 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y.

Šis paskutinis paieškojimas, nes moteris nori ištekėti. Už suteikimą žinios priderančiai atsilyginsime. Neatsišaukus laike trijų mėnesių, žinomsime kad ju nėra gyvo, nes jau 20 metų kaip neturime apie jį jokios žinios.

LIETUVOS ISTORIJA TURKŲ KALBA.

Italų laikraščiuose pasirodė žinia, kad Fiumėje vienas iš turtingųjų miestiečių padovanojo miesto naudai labai brangų ir rečiau kur užtinkamų knygų biblioteką. Tarp tų knygų yra Lietuvos istorija, parašyta ir išleista turkų kalba. Jos autorius — vienas totorių kunigaikštis, gyvenęs Lietuvoje XIV šimtmečiu.

Paiškau savo vyro Kazimiro Zebelio, kuris 21 metai atgal išvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno Chicago, Ill. Pačina iš miesto Tauragės. Jeigu kas apie jį žino ar jisai pats malonėkite atsišaukti jo žmonos antrašu: Tauragė, Stoties gatvė, Užkuro namas, Marijona Zebeliene, arba Marijona Gražienė (Dilbukė), 57 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y.

Šis paskutinis paieškojimas, nes moteris nori ištekėti. Už suteikimą žinios priderančiai atsilyginsime. Neatsišaukus laike trijų mėnesių, žinomsime kad ju nėra gyvo, nes jau 20 metų kaip neturime apie jį jokios žinios.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veiklas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsaisakysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

is Lietuvos laikraščiu VOKIETININKŲ SMURTAS.

Neišdžiuvo dar pralietašis mūsų brolių, prūsų lietuvių, kraujas Nemunoje kai vokietininkai štai vėl padarė naujų skaudžių smugių Prūsų lietuviams ir visai lietuvių tautai. Šiomet rugsėjo 20 d. „Lietuvių Giedotojų Draugija“ turėjo minėti Tilžėje 30-ties metų savo gyvavimo sukaktuves. Į tas sukaktuves buvo pasikėlė važiuoti keletas Didžiosios Lietuvos chorų ir kitokių lietuvių organizacijų, bet vokiečiai nedavė vizų, uždraudė švesti „Giedotojų Draugijai“ patičias sukaktuves ir be to dar trukdė pasveikinti Draugijos pirmininką p. Vyduną telegramomis. Kas tai? Ar tai aukštoji vokiečių kultūra? Ne, tai nabašniko rusų caro metodai! Tai šiaudieninių lenkų budai gniaušti pavergtą tautas.

Italų laikraščiuose pasirodė žinia, kad Fiumėje vienas iš turtingųjų miestiečių padovanojo miesto naudai labai brangų ir rečiau kur užtinkamų knygų biblioteką. Tarp tų knygų yra Lietuvos istorija, parašyta ir išleista turkų kalba. Jos autorius — vienas totorių kunigaikštis, gyvenęs Lietuvoje XIV šimtmečiu.

PAIEŠKOJIMAS

Paiškau savo vyro Kazimiro Zebelio, kuris 21 metai atgal išvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno Chicago, Ill. Pačina iš miesto Tauragės. Jeigu kas apie jį žino ar jisai pats malonėkite atsišaukti jo žmonos antrašu: Tauragė, Stoties gatvė, Užkuro namas, Marijona Zebeliene, arba Marijona Gražienė (Dilbukė), 57 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y.

Šis paskutinis paieškojimas, nes moteris nori ištekėti. Už suteikimą žinios priderančiai atsilyginsime. Neatsišaukus laike trijų mėnesių, žinomsime kad ju nėra gyvo, nes jau 20 metų kaip neturime apie jį jokios žinios.

Paiškau savo vyro Kazimiro Zebelio, kuris 21 metai atgal išvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno Chicago, Ill. Pačina iš miesto Tauragės. Jeigu kas apie jį žino ar jisai pats malonėkite atsišaukti jo žmonos antrašu: Tauragė, Stoties gatvė, Užkuro namas, Marijona Zebeliene, arba Marijona Gražienė (Dilbukė), 57 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y.

Šis paskutinis paieškojimas, nes moteris nori ištekėti. Už suteikimą žinios priderančiai atsilyginsime. Neatsišaukus laike trijų mėnesių, žinomsime kad ju nėra gyvo, nes jau 20 metų kaip neturime apie jį jokios žinios.

Paiškau savo vyro Kazimiro Zebelio, kuris 21 metai atgal išvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno Chicago, Ill. Pačina iš miesto Tauragės. Jeigu kas apie jį žino ar jisai pats malonėkite atsišaukti jo žmonos antrašu: Tauragė, Stoties gatvė, Užkuro namas, Marijona Zebeliene, arba Marijona Gražienė (Dilbukė), 57 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y.

Šis paskutinis paieškojimas, nes moteris nori ištekėti. Už suteikimą žinios priderančiai atsilyginsime. Neatsišaukus laike trijų mėnesių, žinomsime kad ju nėra gyvo, nes jau 20 metų kaip neturime apie jį jokios žinios.

GERIAUSI RANKŲ DARBO ITALIŠKI ARMONIKAI

Mes išdirbame ir importuojame visokių rusių geriausius rankų darbo Italiskus Armonikus, kurie yra geriausi pasaulyje. Garantuojami dešimčiai metų. Mūsų kainos yra žemesnės už kitų išdirbėjų kainas. Dykai suteikiamos pamokos groti armoniku. Mes garantuojame, kad jūs galėsite groti mūsų dideliais Armonikais iš gaidų pasipraktikavę apie 4 mėnesius. Rašykite angliškai del pilnų informacijų. Pareikalavus pasiunčiame iliustruotą katalogą.

RUATTA SERENELLI CO.,
87 Blue Island Ave., Dept. 66,
CHICAGO, ILL.

NAUJAS

Aušros Knygyno Katalogas

Sykiu ir Kalendorius 1926 ir 1927 Metų.

Visi, kurie prisųš 15 centų štampomis paangimui pasiuntimo laišku, — aplaiyks Aušros Knygyno Katalogą. Kataloge randasi visos geriausios knygos, kurios buvo išleistos Lietuvoje ir Amerikoje iki Rugpjūčio 1 d. 1925 m. Taipgi Kalendorius 1926 ir 1927 metų su amerikoniškoms ir bažnytinėms šventėms. Vienas iš turtingiausių katalogų lietuviuose, gausiai iliustruotas.

AUSROS KNYGYNAS
3210 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Grdo, Reumatizmas, Rankų Kojų, Nagų skaudėjimas, Sals, Rankų, Kojų, Tarpinė, Dusulį, Galvos skaudėjimas, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne romas).

Tukstantai žmonių yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek ji pati auksu su šiuo naudoto gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už parsiuntimą.

Klauskite pas aptiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST., BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

SKAUSMAS KUR? PAMINKIT.

ZMIECZNIK

YRA GERAS DEL:

1. Ramatiško gėlimo.
2. Nerviško galvos skausmo.
3. Neuralgijos skausmo.
4. Mešlung'iko traukimo.
5. Kietisprando.
6. Skausmo šonų, krutinės ir pečių.
7. Apsideginimo ir žaizdų.
8. Apsisaugojimo nuo uodų.
9. Skaudarčių muskuly.
10. Apsisaugojimo nuo užnuodijimo, nuo silpnų atsikimų, įdreskimo ir t. t.

Prekė 35c., 65c. ir \$1.25.
Del patarimo arba knygutės rašykite į:

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
Dept. 14, Plymouth, Pa.

NGL NORTH GERMAN LLOYD

LAIVAKORTES | ABI PUSI NUPIGINTOS | Lietuvų Per Bremen'ą

Trečia klasa tikrai kainuos.

Nepilietis grįžstanti būvy iš užsienio prieplankoje netarė jokių kėblimų.

37 Broadway, New York arba kita vilios agentai.

DUSULYS

Bligiusias dusulio antspolis ir dusiantis Hay Fever simptomas paleisvariniai ir suvaldomi nuo deimties sekundų iki trijų minučių, vartojant Dr. E. SCHIFFMANN'S ASTHMADOR, kuris tiesioginiai pasiekia ligos šaknis, sutrukdamas salsu ir ramų mlog lovoje, tiems, kurie kitaip turėtų suaukti kėdėje. Prisiak mums save vartoj ir sikiak parasytą adresą ir gausi mūsų gydymą visiškai DYKAL. Duok mums progą įrodyti taciai mūsų kaitis. ASTHMADOR yra parduoamas per visus aptiekorius sakiniai visose dalyse pasaulio. Prisiak savo adresą del paritkrinimo

R. SCHIFFMANN CO., 1734 N. Main Street, LOS ANGELES, CAL.

REIKALINGI AGENTAI

Mums reikalingi agentai tuojaus visose kolonijose nuolatiniai arba tik liuoslaikiu. Atlyginimas yra geras ir proga gera paprastam žmogui pasidaryti pinigų nuo \$50 iki \$75. Kas mėnesy liuosu laiku. Reikalaukite visų informacijų dykai.

Vyrai ir moterys gali buti mūsų agentais. Moksleiviams yra gera proga užsidirbti pinigų atliekamu laiku nuo mokinimosi.

S A N D A R A ,
327 E Street, BOSTON 27, MASS.

IZYMI NAUJENA MUZIKOJE!

Kas negirdėjo ne laiku mirusio Čiurlionies? Jis buvo netik gabus dailininkas, bet ir kompozitorius. Lietuvos Svetimo Ministeria išleido juo muzikos kurinius ir „Vienybės“ Rengynas gavo jų išpatinimui Amerikoje:

DEL PIANO	
No. 167. Septyni Preludai ir Fuga. (Su Čiurlionies paveikslu ir reprodukcijomis juo piešinių). Kaina	\$1.60
No. 168. Du kanonai, 9 preludai ir Nokturna. Kaina	\$1.20
No. 169. Muzikališki Bruožai. Kaina	80c
No. 170. Liaudies Dainelės. (Reprodukcijos juo piešinių. Yra pora dainelių ir su žodžiais). Kaina	\$1.20
KORAMS	
*71. Liaudies Dainos. (Apie 15 liaudies dainų sudėstytų mišriems korams, su paveikslais). Kaina	\$1.00
172. Sanctus ir Neliskime. (Bažnytiniam korams)	80c
VARGONAMS	
*73. 14 trumpų preludų vargonams	60c.

Spaudą prižiūrėjo Stasys Šimkus. Knygos labai gražiai išleistos ir malonios turėti.